

Наредба № 3 от 28.02.1987 г. за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците

Издадена от министъра на народното здраве, обн., ДВ, бр. 16 от 27.02.1987 г., изм. и доп., бр. 65 от 9.08.1991 г., бр. 102 от 13.12.1994 г., бр. 78 от 30.09.2005 г.

Раздел I

Организация и провеждане на задължителните предварителни медицински прегледи на работниците

Чл. 1. Задължителните предварителни медицински прегледи се извършват с цел да се даде преценка за годността на лицата с оглед на здравословното им състояние да изпълняват определена професия (длъжност, производствена дейност), за която кандидатствуват, вписана в картата за предварителен медицински преглед (приложение № 1).

Чл. 2. (1) На задължителен предварителен медицински преглед подлежат:

1. лицата, които постъпват на работа за първи път;
2. лицата, които преминават на друга работа в същото или в друго предприятие, която е свързана с вредни фактори и с риск от професионални увреждания;
3. лицата, прекратили трудовите си правоотношения за повече от три месеца.

(2) Постъпващите на работа в производствата и професиите, посочени в Списъка на производствата и професиите, при които са задължителни предварителни и периодични профилактични медицински прегледи на работещите с вредности и срокове за провеждането им (приложение № 2), подлежат на предварителен медицински преглед от лекари-специалисти съгласно Списъка на лекарите-специалисти, участващи при провеждането на предварителните и периодичните прегледи на работещите с вредности и на необходимите изследвания (приложение № 3).

(3) Лицата, ненавършили 18-годишна възраст, подлежат на комплексен предварителен медицински преглед от терапевт, невролог, хирург, оториноларинголог и офталмолог. Заключение за постъпването им на работа се дава при установяване на добро физическо развитие и здравословно състояние, което позволява изпълнението на професията (длъжността, производствената дейност), за която кандидатствуват, без риск за тяхното здраве.

(4) Лицата, ненавършили 18-годишна възраст, не се допускат на вредни, тежки и опасни работи, които са забранени за лица от 16 до 18 години съгласно чл. 304 от Кодекса на труда (КТ).

Чл. 3. (1) Предварителните медицински прегледи на лицата, постъпващи на работа, се извършват от лекаря по месторабота (цеховия лекар) и специалистите от лечебно-профилактичните заведения, обслужващи предприятията по месторабота.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1991 г.) Когато предприятието не се обслужва от лечебно-профилактично заведение по месторабота, предварителните медицински прегледи се извършват от участъковите терапевти и специалистите от лечебно-профилактичните заведения по местоживееене на лицата или от медицинските специалисти, работещи в частни и кооперативни здравни заведения.

(3) При липса на необходими специалисти и на възможности за извършване на някои клинични и параклинични изследвания, лицата се насочват за изследване по установения ред към съответните многопрофилни или специализирани лечебно-профилактични

заведения.

(4) (Нова - ДВ, бр. 102 от 1994 г., отм., бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) При явяване на предварителен медицински преглед в същото населено място кандидатите са длъжни да представят личен паспорт, карта за предварителен медицински преглед (приложение № 1), получена от съответното предприятие, и личните си амбулаторни карти. Здравните досиета се предават на лицата в запечатан и подпечатан плик, а се връщат служебно на съответните здравни заведения и служби.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

(3) Картите за предварителен медицински преглед се набавят за сметка на предприятията. Службите "Личен състав" попълват паспортната част, като вписват задължително конкретната професия (длъжност, производствена дейност), за която лицето кандидатства. Основните вредности, с които то ще бъде в контакт, се вписват от отделите (службите) по охрана на труда. Картите се подписват от завеждащ "Личен състав" и от завеждащ отдел (служба) "Охрана на труда".

(4) (Нова - ДВ, бр. 102 от 1994 г., отм., бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 5. (1) Резултатите от извършените прегледи и изследвания се нанасят в картата за предварителен медицински преглед и в личната амбулаторна карта на лицето.

(2) Заключение за годността на лицето да изпълнява посочената професия (длъжност, производствена дейност) се оформя от лекаря, обслужващ предприятието (цеховия лекар или участъковия лекар-терапевт, обслужващ предприятието), или здравното заведение, което ще извърши прегледите, а ако няма такъв - от участъковия терапевт по местоживееене въз основа на данните от прегледа, становището на всеки от съответните специалисти за възможностите на кандидата да изпълнява посочената професия (длъжност, производствена дейност) и в съответствие със Списъка на медицинските противопоказания за постъпване на работа в производства и професии с вредни за здравето условия и фактори (приложение № 4). След вписване на заключението картата за предварителен медицински преглед се предава на лицето.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1991 г.) Когато предварителният медицински преглед се извършва в частни или кооперативни здравни заведения, заключението се оформя от терапевт.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 65 от 1991 г.) За ненавършилите 18-годишна възраст заключението по ал. 2 се дава от лекарската консултативна комисия (ЛКК).

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 65 от 1991 г.) При наличие на органично психотично състояние, друга психоза, психопатия, невроза, наркомания и епилепсия заключението по ал. 2 се дава въз основа на специализирана преценка от районната психиатрична диспансерна служба (диспансер, отделение, кабинет).

Чл. 6. (1) (Предишен текст на чл. 6 - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) Недоволните от заключението на лекаря относно годността им да изпълняват професията, за която кандидатствуват, могат да го обжалват пред съответната ЛКК; недоволните от заключението на ЛКК да го обжалват пред съответната трудово-експертна лекарска комисия (ТЕЛК), а недоволните от решението на ТЕЛК - да го обжалват пред централната трудово-експертна лекарска комисия (ЦТЕЛК).

(2) (Нова - ДВ, бр. 102 от 1994 г., отм., бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 7. Лицата с хронични заболявания, на които е призната годност да изпълняват определена професия (длъжност, производствена дейност), се диспансеризират по месторабота. В случай че не бъдат настанени на работа или организацията не се обслужва

от здравно заведение по месторабота, те се диспансеризират от участъковите терапевти по местоживеене.

Раздел II

Организация и провеждане на задължителните периодични медицински прегледи на работниците

Чл. 8. Задължителните периодични медицински прегледи на работниците се извършват с оглед диагностициране на ранните форми на заболяванията и разкриване на рисковите фактори за възникването на масово разпространените и на социалнозначимите болести. Тези прегледи включват елементите, посочени в приложение № 5.

Чл. 9. (1) На задължителни периодични медицински прегледи подлежат всички работници през цялото времетраене на трудовата им дейност, както следва:

1. до 18-годишна възраст - ежегодно;

2. (изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) от 18- до 40-годишна възраст - един път на пет години;

3. (изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) над 40-годишна възраст - един път на 3 години.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

Чл. 10. Работещите в контакт с производствени вредности подлежат на задължителни периодични медицински прегледи и по реда на раздел III.

Чл. 11. В предприятията, които имат медицинско обслужване по месторабота, задължителните периодични медицински прегледи се организират, както следва:

1. работодателите на предприятията ежегодно до 30 ноември уточняват контингентите, подлежащи на преглед през следващата година. Служба "Личен състав" на предприятието изготвя списъци на подлежащите, съдържащи трите им имена, възрастта и професията на всеки от тях, и ги предоставя на лекаря, обслужващ предприятието, или здравното заведение, което ще извърши прегледите;

2. лекарят, обслужващ предприятието, или здравното заведение, което ще извърши прегледите, съгласувано с работодателя до края на предшестващата година съставя годишен план за провеждането на прегледите по производствени колективи, включващ подлежащите контингенти, датата, часа и мястото на провеждане на прегледите. Препис от плана се предоставя на работодателя на предприятието;

3. прегледите се извършват от лекаря, обслужващ предприятието или здравното заведение, което ще извърши прегледите, в здравната служба или във временно организирани за тази цел помещения в предприятието;

4. когато прегледите се извършват в предприятието, те могат да бъдат провеждани и в работното време на работниците;

5. лекарят, извършил периодичните медицински прегледи, изпраща лицата, които имат нужда от допълнителни консултации или изследвания, в съответните кабинети или диагностични звена на здравното заведение, обслужващо предприятието. Диагностичното изясняване на всички прегледани следва да бъде завършено най-късно в едномесечен срок от извършването на прегледа им;

6. лекарят, извършил периодичните медицински прегледи, в едномесечен срок след приключването на диагностичното изясняване на прегледаните работници, изготвя анализ на резултатите от прегледа. В анализа се включват следните данни:

а) брой на подлежащите на преглед работници и брой на прегледаните работници, включително и в процент спрямо първите;

б) брой и процент на работниците със заболявания;

- в) брой и процент на работниците с новооткрити заболявания;
  - г) брой и процент на работниците, изложени на въздействието на рискови фактори за възникване на социалнозначими заболявания съгласно приложение № 5;
  - д) структура на регистрираните общи и професионални заболявания;
  - е) структура на рисковите фактори - за целия контингент, за лицата със заболявания и за лицата без такива заболявания;
  - ж) изводи, произтичащи от резултатите от задължителния периодичен медицински преглед, и препоръки за подобряване на здравното състояние на работниците;
7. анализът по т. 6 се представя на главния (зам.-главния) лекар на лечебно-профилактичното заведение, обслужващо предприятието, и на работодателя на предприятието.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Когато предприятието няма медицинско обслужване по месторабота, прегледите се организират съгласно изискванията на чл. 11 и се извършват по договор с държавно, общинско, частно или кооперативно здравно заведение.

(2) Доверените лекари в лечебно-профилактичните заведения изпълняват задълженията на цехови лекари, като прегледите на здравните работници се извършват по реда на чл. 11.

Чл. 13. Здравните заведения, в които има отделения за масови профилактични освидетелствувания (ОМПО), се използват максимално при провеждане на задължителните периодични медицински прегледи. Задълженията на лекаря, обслужващ предприятието, или здравното заведение, което ще извърши прегледите по чл. 11, се запазват. В съдържанието на прегледа от ОМПО се включват всички елементи на основния периодичен медицински преглед съгласно приложение № 5.

Чл. 14. (1) Работниците, преминали на задължителен медицински преглед, се диспансеризират в съответната диспансерна група.

(2) Диспансерното наблюдение на работниците се провежда:

1. от цеховия лекар (завеждащ единния терапевтичен участък с предприятие), обслужващ предприятието по месторабота;
2. от участъковия терапевт по местоживеене, когато предприятието няма медицинско обслужване по месторабота.

(3) (Нова - ДВ, бр. 102 от 1994 г., отм., бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 15. Резултатите от задължителните периодични медицински прегледи се нанасят в допълнителен лист (приложение № 7) към личната амбулаторна карта, който се прикрепя към нея.

Чл. 16. Работодателите съвместно със здравните работници, разработили анализа за резултатите от периодичните медицински прегледи, го обсъждат ежегодно. След това те планират и провеждат необходимите профилактични мероприятия за подобряване на условията на труда, трудоустрояването, рационалното и диетичното хранене, отдиха, физкултурата, спорта, туризма и др. за работещите в предприятието.

Раздел III

Организация и провеждане на задължителните периодични медицински прегледи на работещите при вредни за здравето условия на труд (Загл. изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.)

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Задължителните периодични медицински прегледи на работещите при вредни за здравето условия на труд имат за цел системното

наблюдение на здравното състояние на тези групи работници и служители за ранно откриване на професионални увреждания и общи заболявания.

(2) Честотата на тези прегледи се определя от ХЕИ съобразно степента на потенциалния здравен риск на конкретните работни места съгласно Наредбата за комплексно оценяване на условията на труд, издадена от МТСГ и МЗ и утвърдена с ПМС № 169 от 28.VIII.1991 г., както следва: първа степен - на 3 години; втора степен - на 2 години; трета степен - на 1 година; четвърта степен - на 6 месеца.

(3) Хигиенно-епидемиологичният институт може да изисква провеждането на профилактични прегледи и извън указаните в ал. 2 срокове при наличие на данни за подостровъздействие на факторите на работната среда.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Задължителните периодични медицински прегледи на работещите при вредни за здравето условия на труд се извършват от държавни и общински здравни заведения по месторабота съвместно с ХЕИ по договор с работодателя.

(2) Когато няма медицинско обслужване по месторабота, прегледите се извършват от държавни, общински, частни и кооперативни здравни заведения съвместно с ХЕИ по договор с работодателя.

(3) Високо специализирани и профилирани в областта на професионалната патология прегледи и изследвания на работниците и служителите в обекти с национално значение, както и такива с особено опасни за здравето условия на труд се извършват от клиниките по професионални заболявания към ВМИ в страната, респ. Секцията по професионални заболявания при ДИБ "Св. Иван Рилски" съвместно с Националния център по хигиена, медицинска екология и хранене и ХЕИ.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 78 от 2005 г.)

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Ежегодно работодателите съвместно с ХЕИ и лекарите, обслужващи предприятието по месторабота, определят работниците и служителите, подлежащи на задължителни периодични медицински прегледи в съответствие с ал. 2 на чл. 17, като посочват цеховете и професиите и дават характеристика на неблагоприятните фактори, във връзка с които се провеждат тези прегледи.

(2) Работодателите изготвят списъци по цехове на работниците и служителите, подлежащи на прегледи по ал. 1, в които посочват трите имена, длъжност, възраст, пол, общия трудов стаж и трудовия стаж при конкретните условия на труд и осигуряват навременното им явяване. Списъците се представят на съответното здравно заведение, което ще извърши прегледите, и на съответната ХЕИ.

(3) Въз основа на представените списъци по ал. 2 и характеристиката на условията на труд ръководителите на здравните заведения съвместно с директора на съответната ХЕИ определят ръководителя и членовете на екипа от специалисти, които ще извършат прегледите, и утвърждават работния план за прегледите и необходимите изследвания съгласно списъците по приложения № 2 и 3, копие от които се изпраща на работодателя.

Чл. 20. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.)

Чл. 21. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.)

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Прегледите се извършват в пригодени за целта помещения в предприятието или в здравното заведение, когато естеството на прегледите и необходимите изследвания налагат това.

(2) При необходимост от допълнителни консултации и изследвания работникът или служителят се насочва към съответните специализирани кабинети и лаборатории на

здравното заведение.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г., бр. 78 от 2005 г.) Здравните заведения могат да привличат по необходимост специалисти от клиниките по професионални заболявания към ВМИ в страната, Секцията по професионални заболявания към ДИБ "Св. Иван Рилски" и Националния център по хигиена, медицинска екология и хранене за оказване на методично ръководство и практическа помощ при провеждането на прегледите.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 78 от 2005 г.)

Чл. 24. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.)

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Преди започване на прегледите специалистът по хигиена на труда от ХЕИ и завеждащият профпатологичния кабинет запознават медицинския екип с особеностите на производството и конкретните условия на труд, при които работят работниците и служителите, подлежащи на задължителен периодичен преглед, както и с очакваните професионални увреждания на здравето.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Задължителните физиологични и токсикологични изследвания за оценка на биологичната експозиция се извършват преди прегледите и резултатите им се предоставят на медицинския екип.

(2) (Отм., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 78 от 2005 г.) Резултатите от прегледите и извършените изследвания се нанасят в карти за извършен профилатичен преглед по приложение № 7, които след обработка на данните и изготвянето на анализа на прегледите се съхраняват от работодателя.

Чл. 27. Задължителните периодични медицински прегледи на работещите при вредни за здравето условия на труд, се извършват и в работно време.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) Болните със съмнение за професионално заболяване се насочват за диагностично уточняване към районния кабинет по професионални заболявания или клиниките по професионални заболявания към ВМИ, респ. Секцията по професионални заболявания при ДИБ "Св. Иван Рилски".

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) В срок 1 месец след завършване на прегледите и извършването на допълнителните консултации и изследвания ръководителят на медицинския екип съвместно със специалиста по хигиена на труда от ХЕИ, завеждащия кабинета по професионални заболявания и лекаря, обслужващ предприятието по месторабота, ако има такъв, обобщават и анализират резултатите от прегледите.

(2) Анализът по ал. 1 обхваща:

1. характеристика на условията на труд в предприятието и неговите поделения, които са обхванати с прегледите;

2. обобщено сведение за резултатите от прегледите съгласно приложение № 8;

3. брой на лицата с отклонение в тестовете за биологична експозиция;

4. цехове и професионални групи работници и служители, които се характеризират с най-влошено здравно състояние, водещите заболявания и тяхната връзка с условията на труд;

5. брой на работниците със съмнение за професионално заболяване, насочени към ДК;

6. брой на работниците, насочени за трудоустрояване;

7. обща оценка на здравното състояние на работниците и служителите в предприятието;

8. препоръки за подобряването му - диспансеризация, трудоустрояване, профилакториално и балнеосанаториално лечение, диетично хранене, оптимизиране на условията на труд и др., които могат да се включват в колективния трудов договор на

предприятието.

(3) Анализът по ал. 2 се представя на работодателя, директора на ХЕИ и ръководителя на здравното заведение, извършило прегледите.

(4) Обобщеното сведение за резултатите от прегледите (приложение № 8) се изпраща в съответния регионален център за здравна информация.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 78 от 2005 г.).

Чл. 30 - 31. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

Раздел IV

Анализ на резултатите от проведените задължителни периодични медицински прегледи на работниците

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Ежегодно до 30 март РЦЗИ:

1. обобщава данните за извършените периодични медицински прегледи на работещите при вредни за здравето условия на труд по отрасли и попълва сведение съгласно приложение № 9, което се изпраща в Националния център за здравна информация;

2. съвместно с ХЕИ изготвя анализи на извършените прегледи по общини, които се изпращат на техните кметове и се обсъждат на сесиите на общинските съвети.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 78 от 2005 г.).

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 78 от 2005 г.) Националният център за здравна информация съвместно с НЦХМЕХ и Секцията по професионални заболявания при ДИБ "Св. Иван Рилски" изготвя информация за здравното състояние на работниците общо за страната и по отрасли, която се представя в Министерството на здравеопазването в срок до 1 юни.

Чл. 33. (1) Управленията народно здраве при ОНС (СНС) съвместно с ХЕИ разработват анализ за проведените през изтеклата година периодични медицински прегледи на работниците от окръга в два раздела:

1. периодични медицински прегледи на работниците, подлежащи на обхващане по раздел II;

2. периодични медицински прегледи на работниците, подлежащи на обхващане по раздел III.

(2) Анализът се обсъжда на разширено съвещание с ръководствата на здравните заведения и с представители на ИК на ОНС (СНС), ОС на БПС, ОУСО и на предприятията в срок до 20 март на следващата година.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Общи медицински противопоказания, изключващи постъпването на работа в производства, където работниците са подложени на въздействието на неблагоприятни производствени фактори (токсични вещества, прах, радиация и др.), са всички форми на активна туберкулоза, бременност и период на лактация.

(2) Боледуващите от активна туберкулоза:

1. не се допускат на работа в заведения и институти, в които се отглеждат, възпитават, обучават или лекуват деца, и в предприятия за производство, приготвяне, съхраняване, разпределение и продажба на хранителни или питейни продукти;

2. не се допускат да упражняват следните професии: лекари, стоматолози, средни и младши медицински работници, бръснари, теляци, домашни помощници, както и професии в ежедневен контакт с голям брой хора: кондуктори, влакови контролори, билетопродавачи, библиотекари, личен състав и др.

§ 2. Навсякъде в приложение № 4 към наредбата:

1. под "органични заболявания на централната нервна система" да се разбират и органични психотични състояния, като сенилни и пресенилни психози, психози при наркомании и др., както и умерена, тежка и дълбока олигофрения и епилепсия;

2. под "психични заболявания" да се разбират психози (шизофрения, афективни психози и параноидни състояния), които са в декомпенсирано състояние, без трайни ремисии и възможност за добра социална адаптация в условията на трудовия колектив и производството;

3. под "наркомании" да се разбират синдром на алкохолна зависимост (хроничен алкохолизъм) и наркотична зависимост (неалкохолни наркомании), когато са налице изразена зависимост и промяна на личността.

§ 3. Противопоказания за постъпване на работа са неврозите и психопатиите, когато има изразени психични нарушения, повлияващи трайно на поведението на болните.

§ 4. Всички работници, заети в постоянни ремонтно-монтажни работи в цехове и производства, свързани с производството и прилагането на токсични вещества, подлежат на преглед в срока, предвиден за постоянно работещите с тези вещества, съгласно списъка (приложение № 2).

§ 5. Лицата, заети на работа с прилагане на нововнедрявани в производството токсични вещества, съгласувано с органите на държавния санитарен контрол и местните профсъюзни органи се преглеждат не по-малко от един път на 12 месеца преди уточняването на постоянни срокове за освидетелствуване.

§ 6. Лицата, работещи в производства и професии, при които е възможно по-късно развитие или прогресиране на професионални заболявания (контакт с берилий, кварц и други прахово-радиоактивни и канцерогенни вещества), след прекратяване на работа с тези вещества подлежат на периодични медицински прегледи по месторабота или по местоживееене не по-рядко от един път в годината.

§ 7. Органите на ХЕИ решават необходимостта от допълнителен медицински преглед за лицата, заети в производства, за които периодичните медицински прегледи са предвидени един път на 24 месеца, при нарушаване на санитарно- хигиенните норми в тези производства.

§ 8. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) (1) Думите "предприятие", "работодател" и "работно място" имат смисъла по § 1 от допълнителните разпоредби на Кодекса на труда

(2) По смисъла на тази наредба "вредни за здравето условия на труд" означава работа с физически или химически канцерогени и индустриални процеси с висок канцерогенен риск за хора, силикозоопасни прахове или работа при такива параметри на работната среда и трудовия процес, които се отклоняват от установените норми и изисквания и създават увеличен риск от заболявания при експозиция в рамките на максималния трудов стаж.

§ 9. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 10. Наредбата се издава на основание чл. 287 от Кодекса на труда.

§ 11. Тази наредба отменя Наредба № 14 на МНЗ и ЦС на БПС за предварителните и периодичните медицински прегледи на работниците и служителите (обн., ДВ, бр. 21 и 22 от 1983 г., изм., бр. 39 от 1983 г.).

§ 12. Работник, който не се яви на периодичен медицински преглед и изследване, след като му е било съобщено срещу подпис за това, носи административнонаказателна отговорност по чл. 97 от Закона за народното здраве. Същата отговорност носят и

длъжностните лица, които са възпрепятствували работници да се явят на периодичен медицински преглед и изследване.

§ 13. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 1994 г.) Контролът по изпълнението на наредбата се възлага на РЦЗИ и на ХЕИ.

§ 14. Наредбата е съгласувана с Централния съвет на Българските професионални съюзи и с Комитета по труда и социалното дело.

§ 15. Приложенията към наредбата са част от нея и ще бъдат отпечатани в Служебния бюлетин на МНЗ през 1987 г.

НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № 3 на Министерството на народното здраве за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците

(ДВ, бр. 102 от 1994 г.)

§ 20. Навсякъде в текста на наредбата думите "административните и профсъюзните ръководства" се заменят с думата "работодателите", а след думите "лекарят, обслужващ предприятието" се добавят думите "или здравното заведение, което ще извърши прегледите".

Приложение 1

към чл. 1 и чл. 4, ал. 1

Карта за предварителен медицински преглед

на .....

(имена по паспорта)

роден на ..... г., личен паспорт - серия .....

№....., издаден на..... г. от..... Лицето

кандидатствува за работа в .....

(завод и предприятие)

..... като .....

(отдел, цех)

(точна професия)

.....

длъжност, производствена дейност, вредности)

Кандидатът не е работил (работил е в същото предприятие от

..... Г. до..... Г. като.....

Работил е още като..... от ..... Г.

до..... Г.

Н-к "Личен състав": .....

(подпис)

Зав. отдел (служба) "Охрана на труда" .....

(подпис)

Данни от анамнезата: минали заболявания (без детски инфекции),

отпуска по болест - честота: .....

.....

.....

Инвалидност: не, да, причини, група: .....

.....

Данни от прегледа: .....

.....

(описват се само патологичните отклонения)

.....

Необходим е преглед от лекари специалисти по: .....

.....

..... 19 .....д.

Лекар: .....

Резултати от прегледите на специалистите

(всеки специалист вписва своите констатации и заключение за годност,

подписва се и посочва специалността си) поставя се печат на здр. заведение,

.....
.....
.....

Заключение

Въз основа на прегледа и на дадените консултации от лекарите-специалисти
лицето може (не може) да бъде прието в отдел (цех)

..... като .....

.....

Забележка: .....

.....

..... 19 ....г.

Лекар или ЛКК:

1. ....

2. ....

3. ....

Имена по паспорт и длъжност на лекаря: .....

.....

Ненужният текст се зачертава. За лица, ненавършили 18 години,
заключението се дава от ЛКК.

Приложение № 2

към чл. 2, ал. 2

Списък на производствата и професиите, при които са задължителни

предварителни и периодични профилактични медицински прегледи на работещит

с

вредности, и срокове за провеждането им

№ по ред	Наименование на производствата и професиите	Срокове на периодичните медицински прегледи
1	2	3

I. Олово и неорганичните му съединения.

Получаване, преработка и приложение

1	Обогатяване на оловната руда	един път на 12 месеца
2	Отделяне на оловото от рудата и концентратите:	
	а) разработване, смилане, смесване и работа в	
	очистени участъци	един път на 12 месеца
	б) агломерация, топене, разливане и рафиниране на	
	оловото	един път на 6 месеца
3	Топене, леене, прокат, пресовка на оловото и	
	съдържащите олово сплави, пооловяване на изделия,	
	механична и ръчна обработка на оловото	един път на 6 месеца
4	Закаляване на оловни вани	един път на 12 месеца
5	Рязане, спояване и сварка на оловото и	
	сплавите му	един път на 12 месеца

6	Спояване и калайдисване на повърхности с използуване на съдържащи олово сплави	един път на 24 месеца
7	Производство на сухи оловни бои (белила, миниум, глич, хромово-кисело олово и др.)	един път на 6 месеца
8	Агломерация на руди, съдържащи примес на олово	един път на 12 месеца
9	Производство на съдържащи олово бои	един път на 12 месеца
0.	1 Изготвяне и прилагане на съдържащи олово глазури и полировки	един път на 12 месеца
1.	1 Бояджийски работи при постоянно прилагане на оловни бои, при приготвяне на бои и при сваляне и отделяне на стара оловна боя	един път на 12 месеца
2.	1 Рихтовка на съдържащи олово съединения	един път на 12 месеца
3.	1 Шопиране с олово в закрити пространства	един път на 3 месеца
4.	1 Заливане на лагери с калциев бабит	един път на 6 месеца
5.	1 Производство на оловни акумулатори: а) смилане на оловните топчета и приготвяне на паста; топене и изливане на оловни решетки,	

	намазване, рязане и почистване на решетките	един път на 6 месеца
	б) монтиране на оловни акумулатори	един път на 6 месеца
	в) ремонт на оловни акумулатори	един път на 12 месеца
6.	1 Стереотипери, линотипери, словослагателни и други печатарски работници в контакт с олово	един път на 24 месеца
7.	1 Преработка на пластмаси с употреба на оловни стабилизатори (оловен стеарат, оловен карбонат и др.)	един път на 12 месеца
8.	1 Производство на стъклено-оловен кристал	един път на 12 месеца

II. Тетраетилолово

	1 Производство на тетраетилолово и на етилова течност	един път на 6 месеца
	2 Смесване на етилова със запалителна течност	един път на 6 месеца
	3 Приложение на етилизиращия бензин: изпитване, ремонт, разглобяване и промиване на авиомоторите и автотомоторите, зареждане на самолети и други машини, изливане и наливане на етилизиращия бензин, почистване на установки и съоръжения на нефтобази, бензинохранилища, бензиностанции	един път на 12 месеца

**III. Живак и съединенията му. Получаване,
преработване и приложение**

1	Извличане на живака от рудата и концентратите (топене, почистване, филтриране, разливане и други процеси и получаване на живак)	един път на 6 месеца
2	Приложение на живака и съединенията му за извличане на злато и други метали	един път на 6 месеца
3	Производство на живачни термометри и други физически прибори: а) при работа с открит живак б) при работа със закрит живак	един път на 6 месеца един път на 12 месеца
4	Работа в производства и лаборатории с живачни прибори и апарати: а) при работа с открит живак б) при работа със закрит живак	един път на 6 месеца един път на 12 месеца
5	Производство и приложение на гърмящ живак а) производство на гърмящ живак б) приложение на гърмящ живак при подземни разработки, бомбаджии, очиствани, машинисти на товарачни машини, електромонтьори и	един път на 12 месеца един път на 24 месеца

пътестроители

6	Работа с живачни токоизправители, трансформатори и с живачни помпи	един път на 12 месеца
7	Производство на живачни фармацевтични и козметични препарати	един път на 12 месеца
8	Приготвяне на синтетична оцетна киселина, бон и лепила с използване на живак	един път на 6 месеца
9	Приложение на живака и съединенията му в качеството на катализатор в химичните процеси	един път на 12 месеца
0.	1 Производство на органични живачни съединения и препарати	един път на 6 месеца
1.	1 Приложение на живачноорганични съединения и препарати (пестициди)	един път на 12 месеца
2.	1 Производство на чисти основи по живачен способ - хлор-алкална електролиза с живачна клетка	еднн път на 6 месеца
3.	1 Работа в живачни стаи и в стоматологични кабинети с живачна амалгама	един път на 12 месеца
4.	1 Производство и ремонт на луминесцентни	

осветителни тела

един път на 12 месеца

IV. Манган и съединенията му. Получаване, преработка, и приложение

1	Смилане, смазване, пресяване, пакетиране в смян вид на манганови руди и окиси и на други неорганични манганови съединения	един път на 12 месеца
2	Производство на манганови електроди и флюсове	един път на 12 месеца
3	Заваряване с електроди със съдържащи манган намазки:	
	а) в закрити помещения	един път на 12 месеца
	б) в открити помещения	един път на 24 месеца
4	Топене на манганови стомани и други метали с манганово съдържание над 10%	един път на 12 месеца
5	Производство на органични манганови съединения	един път на 12 месеца
6	Производство на сухи галванични елементи (батерии) с манганови съединения	един път на 12 месеца

V. Хром, хромова киселина и техните съединения и сплави

Производство и приложение

един път на 24 месеца

VI. Арсен и съединенията му

Добив и приложение

един път на 12 месеца

VII. Селен и телур и съединенията им

Производство и приложение (токоизправители,
полупроводници, фотоклетки и др.)

един път на 12 месеца

VIII. Фосфор и съединенията му

1 Производство на жълт и червен фосфор

един път на 6 месеца

2 Употреба на жълт фосфор

един път на 12 месеца

3 Употреба на червен фосфор

един път на 24 месеца

4 Производство и приложение на фосфорорганични

съединения

един път на 12 месеца

IX. Суперфосфати, преципитати, нитрофосфорни торове

Производство

един път на 12 месеца

X. Мъчнотопими редки метали

1 Ванадий - получаване на ванадиев петоокис,

производство на ферованадий, преработка на

шлакове, съдържащи ванадий

един път на 12 месеца

2 Волфрам - раздробяване, смилане, пресяване,

- пакетиране, възстановяване на карбид, анхидрид
и метален волфрам един път на 12 месеца
- 3 Кобалт и съединенията му - получаване и при
ложение: използване на праховите кобалтови
смеси с волфрам при производството на твърди
сплави един път на 12 месеца
- 4 Молибден - получаване и приложение на метални
молибденови прахове и съединенията му един път на 24 месеца
- 5 Титан:
- а) раздробяване, смилане, пресяване, пакетиране,
възстановяване на металния титан и
съединенията му един път на 24 месеца
- б) приложение на праховидни титанови смеси с
кобалт и волфрам в производството
на твърди сплави един път на 12 месеца
- 6 Цирконий - получаване и приложение на циркониеви
метални прахове и съединенията му един път на 24 месеца
- XI. Кадмий и съединенията му**
Получаване и приложение един път на 24 месеца
- XII. Берилий и съединения**

1	Производство и приложение на металния берилий и на съединенията му, сплави и обработката им	един път на 6 месеца
2	Производство на берилиев флуороокис	един път на 6 месеца
3	Приготвяне на шихта и механична обработка на радиокерамични изделия	един път на 6 месеца

XIII. Редки земни елементи

Производства, свързани с отделянето на аерозоли на редки елементи и техните съединения	един път на 12 месеца

XIV. Талий и съединенията му

1	Производство и приложение	един път на 12 месеца
2	Работа, свързана с получаване на талиев монокристал	един път на 6 месеца

XV. Никел и съединения

Производство и приложение	един път на 12 месеца (от дерматолог - един път на 6 месеца; от оториноларинголог - един път на 3 месеца, при работа с никелов

сулфат)

XVI. Никелов карбонил

Производство, приложение, разливане

един път на 12 месеца

XVII. Магнезий

Получаване и приложение, електролиза, топене и
разливане

един път на 24 месеца

XVIII. Флуор и съединения

1 Получаване на флуор, флуороводородна киселина,
флуороорганични и флуоронеорганични съединения,
използуването им с отделянето на флуор
(матиране на стъкла и др.)

един път на 6 месеца

2 Производство на криолит, силициево-флуорна
киселина и нейните соли, на фреони и на
флуор-манометри

един път на 12 месеца

3 Термична обработка на флуоропластите

един път на 12 месеца

4 Електролизно получаване на алуминий

един път на 12 месеца

XIX. Хлор и съединения

Получаване и приложение. Производства, свързани
с отделянето му

един път на 12 месеца

XX. Производство и системно приложение на

един път на 24 месеца

сярна, солна, серниста и азотна киселина и техните анхидриди

(от стоматолог -
един път на 6 месеца)

XXI. Перхидрол

Производство и приложение по електротехнически метод

един път на 12 месеца

XXII. Серовъглерод

Производство и приложение във вискозното, ксантогенатното, каучуковото, селскостопанското и други производства

един път на 12 месеца

XXIII. Сероводород

Производство и приложение

един път на 12 месеца

XXIV. Циановодородна киселина и съединенията

Производство и приложение

един път на 12 месеца

XXV. Нефт и нефтопродукти

Добив и преработка:

а) експлоатация, ремонт на сондите и

устройствата, преработка на нефт, съдържащ

голямо разнообразие от серни съединения

един път на 12 месеца

б) добив на нефт, несъдържащ свободен сероводород

един път на 24 месеца

в) ароматни въглеводороди от нефтопродукти

(производство на пиробензол, парафин, сажди.

Селективното чистене на маслата и др.)

един път на 12 месеца

г) добив и обработка на озокерит един път на 24 месеца

д) пречистване на нефт и газ от сероводород,
екстракционно озокеритово производство един път на 12 месеца

е) пречистване на нефтоналивните съдове и
цистерни, на резервоари и ремонт на клапаните
на цистерни един път на 12 месеца

ж) регенерация на авио- и автотопливата един път на 12 месеца

XXVI. Наситени и ненаситени мастни въглеводороди.

Пирогаз

Производства, свързани с тяхното отделяне

Производство на пирогаз един път на 12 месеца

XXVII. Халогенни производни на мастните

**въглеводороди (трихлоретилен, перхлоретилен,
тетрахлоровъглерод и др.)**

един път на 12 месеца

1 Производство - дихлоретан и тетрачлорметан един път на 6 месеца

2 Приложение на дихлоретан и тетрачлорметан един път на 12 месеца

XXVIII. Амидо- и нитропроизводни на мастните

въглеводороди

Производство и приложение (диетиламин, етилаин,
нитрометан и др.) един път на 12 месеца
(от дерматолог - един

път на 6 месеца)

XXIX. Формалдехид, фенол, формалдехидни смоли

един път на 12 месеца

Производство и приложение на фенол,

(от дерматолог - един

формалдехидни, карбакгад-формалдехидни, amino- и

път на 6 месеца при

меламинформалдехидни смоли и преспрахове

работа с

(изготвяне и таблетирание)

формалдехидни смоли)

XXX. Хексоген (уротропин)

1 Производство

един път на 24 месеца

2 Работи при сушене, пресяване и пакетиране

един път на 12 месеца

XXXI. Фурфурол, 2-метил-фуран (силван)

Производство и приложение

един път на 12 месеца

XXXII. Хидразин и съединенията му

Производство и приложение

един път на 12 месеца

XXXIII. Ароматни въглеводороди - бензол, толуол,

ксилол и техните хомолози

1 Производство и приложение на алкилиран бензол и

неговите хомолози

един път на 12 месеца

2 Производство и приложение като разтворители

един път на 6 месеца

XXXIV. Халогенни производни. на ароматните

въглеводороди - нафталини и дифенили

	Производство и приложение	един път на 6 месеца
	XXXV. Амидо-нитро-нитрозопроизводни на ароматните въглеводороди - тринитротолуол, ДНТ, ДНФ и др.	
1	Производство и приложение на анилин, толуидик, ксилидин, екстралин, нитробензол, креозол и др.; пнкринрва киселина	един път на 12 месеца
2	Производство и приложение на тринитротолуол, динитротолуол и динитрофенол	един път на 12 месеца
	XXXVI. Бензидин, дианизедин, толудин, алфа- и бета-нафтиламин	
	Производство и приложение	един път на 12 месеца
	XXXVII. Никотин и никотинова киселина	
	Производство и приложение	един път на 12 месеца
	XXXVIII. Урсол и урсоловн багрила	
	Производство и боядисване с урсолови багрила	един път на 12 месеца (от дерматолог - един път на 6 месеца)
	XXXIX. Каменовъглени смоли, дзифт, шистови смоли,	
	антрацен, креозотово масло	
1	Производство и приложение	един път на 12 месеца

2 Улавяне на продукти от коксуването
(на коксовите пещи) един път на 12 месеца

3 Дестилация на каменовъглените смоли и
ректификация на ароматни въглеводороди (в
коксо-химическите заводи) един път на 6 месеца

XI. Епоксидни смоли и лепила

1 Получаване и приложение един път на 24 месеца
(от дерматолог - един
път на 12 месеца)

XLI. Силикоорганични съединения

Производство и приложение на
алкиларил-хлор-силани, етоксисилани и др. един път на 24 месеца

XLII. Синтетичен каучук и всички видове на изходните му продукти

Производство на изходни продукти
а) на дивинил по алкохолния метод един път на 24 месеца
б) производство на дивинил от бутани, един път на 12 месеца
бутилени, производство на етилбензол, (след 10 години
изопропил бензол, стирол, алфаметилстирол, трудов стаж - един
изопрен, хлоропрен път на 6 месеца

в) производство на всички видове синтетичен каучук: дивинилнатриев, дивинилстиролен, дивинилметилстиролен, дивинилнитрилен, полихлорлренов, изопренов, метилвинилпиридонов, тиоколов, силиконов, полиоксиуретанов, полиизобутнлеков и др.

един път на 12 месеца
(от дерматолог - един път на 6 месеца)

XLIII. Каптакс, тиурам, неозам "Д" и др.

Производство и приложение

един път на 12 месеца
(от дерматолог - един път на 6 месеца)

XLIV. Синтетични влакна, смоли и пластмаси

Производство и преработка на:

а) полиакрилни влакна - булана

един път на 12 месеца

б) полиамидни влакна - видлон

един път на 12 месеца

в) полиуретан - дунапрен

един път на 12 месеца

г) полиестерни влакна - ямболен

един път на 12 месеца

д) поливинилхлоридна смола и пластмаси

един път на 12 месеца

е) полиетилен (смола и пластмаси) и стъклопласти

един път на 12 месеца

ж) полистирол (смола и пластмаси) и стъклопласти

един път на 12 месеца

(след 10 години

трудова стаж - един

път на 6 месеца)

з) карбамидформалдехидна смола и пластмаси един път на 12 месеца

XLV. Метилметакрилати (органично стъкло, акропласти)

Производство и приложение един път на 24 месеца

XLVI. Пестициди

Производство и приложение на:

а) фосфороорганични пестициди един път на 12 месеца

б) хлорорганични пестициди един път на 12 месеца

в) дитиокарбамати и др. един път на 12 месеца

XLVII. Работа, свързана с отделянето на кварцов, силикатен, въглищен и други видове прах

1 Работници, заети с проучване, открит добив или системна обработка на проби от рудни и нерудни изкопаеми при съдържание в рудите и скалите на по-малко от 10% свободен силициев двуокис един път на 24 месеца

2 Товарителни работи и обслужване на котли с твърдо гориво, в електростанциите и на торфо-разработките един път на 24 месеца

3 Работници, заети с проучване, открит добив или системна обработка на проби от руди и нерудни изкопаеми при съдържание в рудите и скалите

	на повече от 10% свободен силициев двуокис	един път на 12 месеца
4	Работници, заети в подземен добив на рудни и нерудни изкопаеми:	
	а) съдържащи повече от 10% свободен силициев двуокис	един път на 12 месеца
	б) съдържащи по-малко от 10% свободен силициев двуокис	един път на 24 месеца
5	Работници, заети с въгледобив в мините:	
	а) минно-прокопателни и очистителни работи	един път на 12 месеца
	б) всички останали подземни работници и служещи	един път на 24 месеца
	в) работници от повърхността на рудници, заети с обогатяване, сортиране и товарене на въглища	един път на 24 месеца
6	Добив на въглища на открито	един път на 24 месеца
7	Добив и преработка на шисти	един път на 24 месеца
8	Производство на динас	един път на 24 месеца
9	Производство на шамот и магнезитохромати	един път на 12 месеца
10.	Прахови работи на коксовите пещи. Подготовка на шихтата, сортировка на кокса, транспортиране	

	на шихтата, напълване и производство на	
	коксовите пещи	един път на 24 месеца
1.	1 Ремонт на мартеновите и металургичните пещи,	
	зидария и ремонт на коксовите батерии	един път на 12 месеца
2.	1 Леярски работи (земеподготвителни, формировъчни,	
	избивачи, секачи, разливчици, шмиргелисти,	
	крановици, спомагателни работници) и други работи	
	при почистване на отливката	един път на 12 месеца
3.	1 Песъкоструйни, хидропесъкоструйни, дробеструйни	
	и дробеметни процеси	един път на 12 месеца
4.	1 Агломерация на съдържащи кварц руди в	
	агломерационни фабрики	един път на 24 месеца
5.	1 Обогаляване на съдържащи кварц руди	един път на 24 месеца
6.	1 Работници, заети с топене на силиция и	
	силициевите сплави	един път на 12 месеца
7.	1 Производство и употреба на "бели сажди" и	
	"инфузорна пръст" (кизелгур). Работници заети с	
	гасенето на вар или на дейности с негасена вар	един път на 24 месеца
	1 Добив, обогаляване, преработка и употреба на	

8.

азбест:

а) добив на хризотилови и амфиболови азбестови

руди

един път на 12 месеца

б) сухо обогатяване на азбестови руди

един път на 12 месеца

в) мокро обогатяване на азбестови руди

един път на 24 месеца

г) азбестотекстилно производство, производство

на азбестоциментови електроизолационни,

фрикционни и други материали

един път на 12 месеца

9. 1 Добив и преработка на оливин, нефелии, талк,

апатит, цимент, слюда и др.

един път на 24 месеца

0. 2 Производство и приложение на абразивни материали

и инструменти

един път на 24 месеца

1. 2 Работници от въглеобогатителните и брикетните

фабрики

един път на 24 месеца

2. 2 Работници в постоянен контакт с инертен прах

един път на 24 месеца

3. 2 Производство и приложение на стъклена вата,

минерални влакна, минерална вълна; производство

на стъкловлакно, стъкложица, стъклоленти

и други материали, съдържащи стъклен прах

един път на 24 месеца

4.	2	Производство, шлифование и обдуване на порцеланово-фаянсови изделия	един път на 24 месеца
5.	2	Електрозаваръчни процеси	един път на 24 месеца
6.	2	Първична обработка на лен, вълна, коноп, кенар, юта, памук, зърно, тютюн и други материй с отделяне на органични и смесени прахове	един път на 24 месеца
7.	2	Постоянен контакт с органични материи и биопродукти, подлежащи на гниене и самозапалване: сено, слама, фуражи, зърнени храни и др.	един път на 24 месеца

**XLVIII. Работници от спасителните служби в
мините, химичните и металургичните заводи**

един път на 24 месеца

**XLIX. Работи При производство и постоянен
контакт**

с медикаменти, антибиотици и техните

концентрати, хормонални препарати, плесенни

един път на 12 месеца

гъбички, ензимни препарати, психофармака,

(от дерматолог -

хипнотика, седатива, антихипертензива,

един път на 6 месеца)

аналгетика

L. Бубено производство

един път на 12 месеца

LI. Производствени местни и общи вибрации

Системна работа с пневматични инструменти и други съоръжения, пораждащи местни или общи вибрации
един път на 12 месеца
(от оториноларинголог -
един път на 24 месеца)

II. Работа в условия на интензивен производствен

шум в производства с превишаване на нивото на шума:

- а) до 20 децибела един път на 24 месеца
- б) над 20 децибела един път на 12 месеца

III. Работа с източници на електромагнитни

вълни - радиочестотни

- 1 В условия на въздействие на свръхвисоки честоти - СВЧ (милиметрови, сантиметрови, дециметрови вълни) един път на 24 месеца
- 2 В условия на въздействие на ултрависоки честоти - УВЧ (ултракъси вълни) и на високи честоти - ВЧ (къси вълни) един път на 24 месеца
- 3 В условия на въздействие на ниски и средни честоти (дълги и средни вълни) един път на 24 месеца

LIV. Работа с радиоактивни вещества и с източници

на йонизиращи лъчения един път на 12 месеца

<p>LV. Работа в производството и приложението на оптични квантови генератори - лазери</p>	<p>един път на 12 месеца</p>
<p>LVI. Работа с ултразвук</p>	<p>един път на 12 месеца</p>
<p>XVII. Работа при повишено атмосферно налягане и водолазни работи</p>	
<p>Работа в кесони и барокамери</p>	<p>един път на 12 месеца</p>
<p>LVIII. Работа, изискваща значително зрително напрежение</p>	
<p>Работа с информационни уредби, изчислителни зрителни табла и оптични уреди (ретушори, чертожници, фотограмометристи, програмисти, микроскописти, счетоводители и др.)</p>	<p>един път на 24 месеца</p>
<p>LIX. Работа, изискваща системно продължително напрежение на гласовия апарат (учители, певци-солисти и хористи, актьори, говорители, детски учителки, телефонисти на неавтоматични централи и др.)</p>	<p>един път на 36 месеца</p>
<p>LX. Системна работа в условия на висока температура и интензивно топлинно излъчване</p> <p>а) стоманолеяри, леяри, конверторчици и помощниците им, разливачи на черни и цветни</p>	

метали, чугунодобивчици, медодобивчици,
работници

по горещ ремонт на пещи

един път на 24 месеца

б) валцовачи, дублировчици, заварачи, кантовачи

и други работници, заети непосредствено с горещ

прокат, термисти, ковачи, работници по гореща

щамповка, работи в термокамерите и при поставяне

на тухли, както и техните помощници, огняри

на парни котли с твърдо, течно и газообразно

гориво

един път на 24 месеца

LXI. Целогодишна работа при минусови температури

за повече от половин работен ден

един път на 24 месеца

LXII. Дейности по изсичане, свличане,

транспортиране и първична обработка на дървен

материал

един път на 24 месеца

LXIII. Дейности в морски нефтодобив

един път на 24 месеца

LXIV. Дейности на височина и такива с издигане

на височина (върхолази*), както и при обслужване

на подедни съоръжения

един път на 12 месеца

LXV. Дейности при обслужване на действащи

електротехнически устройства при високо

напрежение до 400 kV и на височина:

а) с изключване на напрежението

един път на 24 месеца

б) без изключване на напрежението

един път на 12 месеца

LXVI. Дейности, свързани с непосредственото

обслужване на вътрещеховото движение на подвижни

железопътни композиции (локомотивно-кондукторски

и композиционни бригади, диспечери, (стрелочници,

кантонери, технически контрольори на вагоните

и др.)

един път на 24 месеца

LXVII. Дейности, свързани с ускорения, скорости,

тласъци и оптокинетични въздействия: обслужващ

персонал на кранове с линейно кръгово движение,

водачи на автобуси и трамваи

един път на 24 месеца

VXVIII. Работа в контакт с патогенна микрофлора

и инфекциозен материал: здравни работници,

ветеринарен персонал, селскостопански работници,

обслужващи животни във фермите, овчари, пастири,

работници в месокомбинати, работници, заети с

товарене и разтоварване на животните и животински

суровини и др.

един път на 12 месеца

<p>LXIX. Работа, свързана със системно усилено натоварване на мускулите, лигаментите, сухожилията и фасциите, на костите и ставите в текстилната, шивашката и обувната промишленост,</p> <p>в здравеопазването (стоматолози) и др.</p>	<p>един път на 36 месеца</p>
<p>LXX. Апаратчици, обслужващи съдове под налягане</p>	<p>подлежат само на</p> <p>предварителни мед.</p> <p>прегледи</p>
<p>LXXI. Работа по тютюневи насаждения</p>	<p>подлежат само на</p> <p>предварителни мед.</p> <p>прегледи</p>
<p>LXXII. Свързочни работници</p>	<p>подлежат само на</p> <p>предварителни мед.</p> <p>прегледи</p>
<p>LXXIII. Лица, изпратени на работа в Крайния Север</p>	<p>подлежат само на</p> <p>предварителни мед.</p> <p>прегледи</p>
<p>LXXIV. Работи, свързани с използването на строително-монтажен пистолет</p>	<p>подлежат само на</p> <p>предварителни мед.</p> <p>прегледи</p>

<p>LXXV. Полеви, геологопроучвателни, топографо-геодезични и други работи в отдалечени, малко населени труднодостъпни заблатени и планински райони на страната</p>	<p>подлежат само на предварителни мед. прегледи</p>
<p>LXXVI. Работи по механичното оборудване: стругове, пистолети, фрези и други машини, а също и на шамповъчни преси.</p>	<p>подлежат само на предварителни мед. прегледи</p>

_____

_____

_____

_____

* Върхолазни работи са тези, които се извършват на височина 5 м от повърхността на грунда, покритието или настилката, където се извършват дейности с временни монтажни приспособления или непосредствено с елементи на конструкциите, оборудването, машините и механизмите при тяхното монтиране, експлоатация и ремонт. Основно средство за предпазване на работника от падане през всички моменти на работа и придвижване е защитният пояс.

Приложение 3

към чл. 2, ал. 2

Лекарите-специалисти, участващи при провеждането на предварителните (при постъпване на ериодичните медицински прегледи, и на необходимите изследвания на работещите с вредност

ичен фактор	Лекари-специалисти, участващи в медицинските прегледи		Лабораторни изследвания	
	задължително	по показания	задължително	по пок

1

2

3

4

5

Олово и терапевт,
ите муневролог, стоматолог
: акушер-гинеколог

офтальмолог

ДАЛК, олово в
кръв

Нв,
еритроцити
порфирина
базофилно
пунктирани
еритроцити
ретикулоци
дехидраза,
олово в ур
порфирина
недоокисл
урина, ЕКГ

траетилолово, невролог-
течност, терапевт, стоматолог
бензин

психиатър

ДАЛК в урина,
олово в кръв

Нв,
еритроцити
порфирина
базофилно
пунктирани
еритроцити
ретикулоци
дехидраза,
олово в ур
порфирина
недоокисл
урина; ЕКГ

ак (органични невролог,
неорганични терапевт, стоматолог,
) акушер-гинеколог,
офтальмолог

урина — отн. Нв,
тегло, албумин, живак протеиног
в урина белтък,
(бли сул
групи в
хлориди в
в урина, ур
Аф и ГО
коэф.
недоокисл
урина, ост
в урина,
киселини
(стандарте
бикарбонат
излишък о

4. Манган и неговите съединения	и невролог, терапевт	рентгенолог, акушер-гинеколог	Нв, манган в урина, флуорография на белите дробове	в левкоцити диференциално броене, манган серум, ХЕА, АФ рО ₂ , НбО ₂ , 17 кетостероиди, метионин и цистеин серум, ретикулоцити ЕМГ и ЕЕГ
5. Хром, хромова киселина, съединения и сплави	оториноларинголог	терапевт, дерматолог, офталмолог, стоматолог	урина — тегло, албумин	отн. Нв, левкоцити ДКК, СУЕ, урина — пълно изследване ХЕА, рентгенография на белите дробове
6. Арсен и съединенията му	и терапевт, оториноларинголог, дерматолог, стоматолог	невролог, акушер-гинеколог, офталмолог	Нв, еритроцити, арсен в урина	глутатион, уробилин в урина билирубин в кръв СГОТ, СГПТ
7. Селен, телур и съединенията му	и терапевт	офталмолог, дерматолог, оториноларинголог, невролог, акушер-гинеколог	глутатион или сулфхидрилни групи в серум, Нв, левкоцити	селен и телур в белтък и белтъчни фракции уробилин в урина билирубин в кръв СГОТ, СГПТ рентгенография на белите дробове
8. Фосфор и съединенията му	и терапевт, стоматолог	невролог, офталмолог, оториноларинголог,	Нв, уробилиноген, калций в урина	еритроцити, глутатион, холестерин, СГОТ, СГПТ, рентгенография на костите
9. Суперфосфати и преципитати, нитрофосфорни торове	и терапевт	оториноларинголог, стоматолог, офталмолог	флуорография, калций в серум	рентгенография на дългите кости рентгенография на белите дробове
10. Мъчнотопими редки метали: ванадий, волфрам, молибден, титан и	терапевт	оториноларинголог, невролог, офталмолог, дерматолог	Нв, урина — общо изследване	еритроцити, левкоцити, ДКК урина — седимент изследване на

цирконий

съответния метал в
кръв или урина; рН
на носен секрет
рентгенография на
белите дробове

11. Кадмий и терапевт,
съединенията му стоматолог

оториноларинголог кадмий в кръв, кадмий в урина
ог, акушер-гинеколог урина, — -белтъкНв, еритроцити
(количествено), захар глутатион АФ, КФ
ЛАП и лизозим в
урина; калций и
фосфор в урина

12. Берилий и
съединенията му

Нв, левкоцити, РУЕ,
рентгенография наалергологични проби
гръдния кош, дишане -
ФЕО1,-ВК

13. Редки земни терапевт
елементи

фтизиатър
флуорография, рентгенография
дишане — ФЕО1 ВК на белите дробове
газов анализ на
кръвта

14. Талий и терапевт,
съединенията му невролог, дерматолог

психиатър,
акушер-гинеколог,
офтальмолог
СУЕ, ДКК
СГОТ СГПТ, урина
— белтък, седимент

15. Никел и терапевт,
съединенията му дерматолог

оториноларинголог Нв, левкоцити, СУЕ,
флуорография (вретгенография на
прахови произв.),белите дробове и на
дишане — ФЕО1 ВК околоносните кухини
рН на носен секрет

16. Никелов терапевт
карбонил

невролог,
оториноларинголог,
дерматолог Нв, левкоцити
СУЕ,
ретгенография на
гръдния кош и на
околоносните кухини
рН на носен секрет

17. Магнезий терапевт

невролог Нв, левкоцити, СУЕ, магнезий в
магнезий в серум урина

18. Флуор и терапевт,
съединенията му оториноларинголог,
стоматолог

рентгенолог Нв, калций в левкоцити, ДКК
урина АФ, калций в серум
уробилин и флуор в
урина, рН на носен

				секрет, алкално-киселинно състояние; рентгенография на белите дробове и костите
19. Хлор и съединенията му	терапевт, стоматолог	офтальмолог, оториноларинголог	Нв, лескоцити	СУЕ, рентгенография на белия дроб; дишане — ФЕО1 ВК; спирография, алкално-киселинно равновесие
20. Производство и системна употреба на сярна, серниста, солна азотна киселина и техните анхидриди	терапевт, оториноларинголог, стоматолог	офтальмолог, дерматолог	амоняк, титрационна киселинност, вит. С уриина, флуорография алкално-киселинно състояние на кръвта	Нв, еритроцити, сулф Нв, мент Нв, рН ви захар в урина идишане — ФЕО1 ВК
21. Перхидрол	оториноларинголог, дерматолог, терапевт		Нв, урина - общо	еритроцити, левкоцити, ДКК, рН на носен секрет
22. Серовъглерод	терапевт, невролог, офтальмолог, акушер-гинеколог	психиатър, оториноларинголог	йодазиден тест, белтък и захар в урина, тиурей, холестерин	бета-липопротеини, НЕМК, 3-глицериди, церулоплазмин, медцинк, магнезий и серум, MAO в серум, серотонин, андреналин, норендреналин, 5-ХИОК и сулфати в урина, натоварване с дисулфирам или аминокиприн; ЕКГ, ЕМГ, осцилография
23. Сероводород	офтальмолог, невролог, терапевт		сулфНв	левкоцити, сулфати и урина
24. Циановодородна киселина и съединенията й	терапевт	невролог, офтальмолог	тиоцинити урина	в Нв, левкоцити, ДКК, глутатион, кръвна захар

				сулфхидрилни групи в серума; урина — общо изследване и сулфати
25. Нефт и терапевт, нефтопродукти, газове от нефтопреработка	невролог, оториноларинголог, офтальмолог	Нв, холестерин	СОНв, еритроцити, глутатион, уробилиноген и урина, трансминази ГТП	
26. Наситени и терапевт, ненаситени мастни въгледороди	кардиолог, дерматолог, акушер- гинеколог.	Нв, вегетологични. проби	СОНв, еритроцити, СГОТ, СГПТ, ГТП АФ, ЛАП фибриноген; ЕКГ осцилография	
27. Халогенни терапевт, производни на мастни въгледороди	дерматолог, офтальмолог	Нв, левкоцити, 3- хлороцетна киселина и 3-хлоретанол в урина (при 3-хлоретилен)	тромбоцити, СГОТ, СГПТ, АФ ОКТ, ЛДХ холестерин	
28. Амидо- и терапевт нитропроизводни на мастните въгледороди (диетиламин, етиламин и др)	дерматолог, невролог	Нв, левкоцити, уробилиноген в урина	СУЕ	
29. Формалдехид, терапевт, фенол, формалдехидни смоли	невролог, оториноларинголог, офтальмолог, дерматолог стоматолог	формалдехид в алкално- кръв или урина; урина — отн. тегло, белтък, титрационна киселкнност, фенол	киселинно състояние на кръвта, урина — СГОТ, СГПТ, ХЕА креатинин, глутатион сулфхидрилни групи урина — мравчена и глюкоронова к-на фосфати: рентгенография на белите дробове епикутанно тестване (при постъпв. на работа)	
30. Хексоген	невролог, оториноларинголог, офтальмолог	дерматолог	левкоцити, ДКК алкално-киселинно състояние	

31. Фурфурол, метилфуран (силван)	2-терапевт	невролог, офталмолог	Нв, левкоцити	СУЕ
32. Хидразин и съединенията му	и терапевт, невролог	дерматолог	Нв, левкоцити	метНв, ДКК, ретикулоцити, флок проби, СГОТ, СГПТ
33. Ароматни въгледородоци (бензол, толуол, ксилол и хомолози)	терапевт, невролог	стоматолог, офталмолог, акушер-гинеколог	Нв, левкоцити, тромбоцити, хипурова к-на в урина	еритр., ДКК, пункт., иретикулоцити, ХЕА, масти, НЕМК, време, и кървене и съсирване, глюкуронова к-на и сулфати в урина
34. Халогенни производни ароматните въгледородоци (нафталини, дифенили, хлорбензол и др.)	терапевт, надерматолог, невролог	-	Нв, сулфНв	мет левкоцити, ДКК, флок. проби, СГОТ, СГПТ, ЛАП
35. Амидо-нитро-нитрозопроизводни ароматните въгледородоци (ТНТ, ДНТ, ДНФ, анилин, толуидин, нитробензол и др.)	терапевт, офталмолог	оториноларинголог, дерматолог, гастроентеролог, акушер-гинеколог	Нв, метНв, телца Хайнц, парааминофенол в урина	левкоцити, ДКК, ХЕА, СГОТ, СГПТ, АФ, ОКТ; уробилин в урина
36. Бензидин, диазидин, алфа-нафтиламин	терапевт	невролог, дерматолог, гастроентеролог, акушер-гинеколог	Нв, левкоцити	СУЕ, цистоскопия
37. Никотин и никотинова киселина	и невролог, терапевт, оториноларинголог	дерматолог, офталмолог, акушеро-гинеколог	Нв, урболиноген в урина	левкоцити, ДКК, ХЕА, никотин в кръв или урина
38. Урсол и урсолови багрила	и терапевт, дерматолог	оториноларинголог, алерголог	Ео — абсолютен брой; Дишане	Нв, левкоцити — ДКК, алергологични

				ФЕО1 вк	проби; рентгенография на белите дробове
39. Каменовъглени смоли, катран, шистови смоли, антрацен и креозотово масло	дерматолог	терапевт, невролог, офтальмолог, уролог		На, Ео абсолютен брой	— левкоцити, ДКК
40. Епоксидни смоли, лепила	дерматолог, терапевт	невролог, оториноларинголог		Нв, левкоцити, СГОТ, СГПТ	— Ео СУЕ, абсолютен брой ДКК, ГГТП алергологични проби спирометрия
41. Силикоорганични съединения (алкиларил-хлорсилани и етоксисилани)	терапевт, оториноларинголог	невролог, офтальмолог		флуорография, левкоцити	Нв, рентгенография на белите дробове
42. Синтетичен каучук и всички видове от изходните му продукти	терапевт, оториноларинголог	невролог, дерматолог		Нв, левкоцити; урина: уробилиноген, бадемена и фенилглиоксалова к-на	билирубин, глютацион, ХЕА сулфати олактометрия
43. Каптакс, тиурам, неозам, други органични ускорители и средства, подобряващи физико-химичните свойства на каучука	терапевт невролог	дерматолог 1		холестерин, тимолова проба; — тиюрея	билирубин уринакръв флок. проби СГОТ, СГПТ фосфолипиди, Нв левкоцити, сулф Нв урина — диети дитиокарбамати, натоварване аминопирини
44. Синтетични влакна, смоли и пластмаси:	терапевт	невролог, оториноларинголог,		Нв, еритр., левкоцити, СУЕ;	дишане — ФЕО ВК, ДКК
а) полиакрилнитрилни влакна — булана		акушер- гинеколог		урина — общо изследване; флуорография	
б) полиамидни влакна — видлон	терапевт	невролог, оториноларинголог,		Ео— абс. брой,	еритр., левкоцити, ДКК; Нв

			акушер-гинеколог	уробилиноген в урина, СУЕ, протеинограма вегетологични проби	СГОТ, СГПТ; урина — фенол глюкуронова к-на
в) производни на полиуретан — дунапрен	терапевт		невролог, оториноларинголог, акушер-гинеколог	Ео - абс. брой, флуорография	Нв, еритроцити, левкоцити, ДКК. РУЕ, Е, рентгенография на белите дробове дишане — ФЕО1, ВК
г) полиестерни влакна — ямболен	терапевт		невролог, оториноларинголог, акушер-гинеколог	урина — общо изследване, уробилиноген, билирубин	Нв, ерит., левк. ДКК, СГОТ, СГПТ билирубин, урея формалдехид в урина
д) иоливинилхлоридна смола '	терапевт, невролог		рентгенолог, гастроентеролог	левкоцити, тромбоцити, урина — общо изследване; капиляроскопия студова проба	Нв, ерит., време на кървене и съсирване, кървене захар, СГОТ, СГПТ инатоварване аминопирин; рентгенография на пръстите и китките на ръцете,
е) полиетилен и полипропилен	терапевт		невролог	левкоцити, СУЕ, урина — уробилиноген и билирубин	еКг Ео — абс. брой СГОТ СГПТ флуорография г
ж) полистирол и стъклопласти	терапевт		оториноларинголог; дерматолог	Ео — абс. брой, СУЕ; урина — бадемова и фенилглиоксалова киселина	флуорография, дишане — ФЕО1, ВК
з) карбамид-формалдехидна смола и пластмаси	терапевт, дерматолог		алерголог, оториноларинголог	Ео — абс. брой, формалдехид и СУЕ; урина — титрационна киселинност	алкално-киселинно състояние на кръвта флуорография; дишане — ФЕО, ВК РУЕ, рентгенография на белите дробове
45.	терапевт		Дерматолог,	Нв, левкоцити,	

MeТилметакрилати
(органично стъкло,
акропласти)

оториноларинголог, флуорография
офтальмомолог,
невролог

46. Пестициди:

а) фосфорорганични терапевт,
невролог

офтальмомолог,
дерматолог,
стоматолог

ХЕА

билирубин
кръв, СГОТ, СГПТ,
Аф, ОКТ, ГГТП
бромсулфалеинова
проба

б) хлорорганични терапевт,
невролог

офтальмомолог,
дерматолог,
стоматолог,
оториноларингл.

ГГТП, СГПТ, Аф, протеинограма,
ХЕА, бета —ЛДХ, глутатион (или
липопротеини сулфхидрилна група)
бром сулфалеинова
проба

в) дитиокарбамати терапевт,
невролог, дерматолог

офтальмомолог,
стоматолог,
ендокринолог

йодазиден тест

ГГТП,
серотонин, МАО
кортизол, урина —
— ХИОК, тироурей
йод-131 стимул.

47. Кварц и терапевт .
съдържащи кварц руди:
бели сажди, кизелгур,
азбест и други силикати.
Различни видове прах:
въглища, барит, калий,
амонит, мин. филц,
вълна, стъклена вата,
лен, коноп и др.

оториноларингол флуорография на Нв, левкоцити
ог, дерматолог, белите дробове, рентгенография на
офтальмомолог, дишане — ФЕО, ВК, белите дробове, рН на
фтизиатър СУЕ носен секрет
алергологични проби

48. Работа в терапевт,
спасителните служби наневролог,
мини, в химични и офтальмомолог
металургични заводи

оториноларингол Нв, СУЕ, профилирани
хирург, ог, дерматолог флуорография, дишане
— ФЕО, ВК независимост от
производството

49. Антибиотици,
хормонални препарати,
аминазин, племенни гъби
и ензимни препарати

а) аминазин, терапевт,
синестрол, хормонални дерматолог

невролог,
акушер-гинеколог

Ео — абс. брой

Нв, левкоцити
ДКК, СУЕ

препарати

алергологични проби

б) антибиотици и терапевт,
техните концентрати, дерматолог
плесенни гъби, ензимни
препарати

алерголог

Нв, левкоцити Ео
— абс. брой

тромбоцити,
ДКК, СУЕ
алергологични проби

50. Производство

Бубено терапевт,
офтальмолог

оториноларингол
ог, дерматолог

Нв, Ео — абс.
брой,
флуорография
белите дробове

левкоцити, ДКК
СУЕ, дишане —
на ФЕС > 1, ВК
изследване на
зрителна острота

51. Производствени местни и общи вибрации
невролог терапевт,
оториноларинголог,
ортопед

акушер-
гинеколог,
ревматолог

капиляроскопия,
студова проба,
вибросетивност

Нв, левкоцити
СУЕ, СГОТ
протеинограма; урина
— 5 — ХИОК, 17
кетостероиди;
аудиометрия,
осцилография,
рентгенография на
крайниците и на
шийните прешлени
адреналинова - и
ревулзввна проба
реография,

52. Работа при интензивен
производствен шум

оториноларинголо
г, невролог

терапевт,
акушер-гинеколог

аудиометрия,

ЕКГ

53. Работа с източници
електромагнитни вълни
— радиочестотни

терапевт,
наневролог, офтальмолог

акушер-
гинеколог

Нв,
тромбоцити,
протеинограма

еритр., офтальмоскопия,
биомикроскопия,
ЕКГ, осцилография
електролити в серум

54. Работа с радиоактивни източници
йонизиращи лъчения

терапевт,
невролог, дерматолог,
ог, акушер-гинеколог
пахирург, офтальмолог

Нв, еритроцити,
тромбоцити; урина —
ДКК, ретикулоцити
белтък, уробилиноген
време на кървене и
съсирване,
морфология на
кръвните клетки
ЕКГ, осцилография
капиляроскопия

55. Работа, в терапевт,

Нв, левкоцити, тромбоцити,

производството на оптични генератори — лазери	иневролог, офталмолог		офталмоскопия	еритроцити, биомикроскопия, ЕКГ
56. Работа с ултразвук	терапевт, невролог	оториноларинголог, офталмолог	Нв, левкоцити, тромбоцити	вегетологични проби, протеинограма, йонограма
57. Работа, свързана с повишено налягане (в барокамери и водолазна работа)	терапевт, оториноларинголог, иневролог, офталмолог	ортопед, рентгенолог	Нв	левкоцити, СУЕ, рентгенография на белите дробове и големите стави, осцилография
58. Дейности, изискващи значително зрително напрежение	офталмолог	невролог	определяне на зрителна острота рефракция	степен на хетерофория
59. Работа системно продължително напрежение на гласовия апарат	оториноларинголог		индиректна ларингоскопия	стробоскопия
60. Системна работа при висока температура и интензивно топлинно излъчване	терапевт, офталмолог	невролог, дерматолог, оториноларинголог, стоматолог	Нв, урина — титрационна киселинност, ацетон	хематокрит, еритроцити, ДКК, алкално-киселинно равновесие на кръвта, електролити в серум, холестерин; урина — уробилиноген; ЕКГ
61. Целогодишна работа при минусови температури за повече от половин работен ден	интернист/невролог	офталмолог, съдов хирург	капиляроскопия, студова проба, осцилография	реография на краищата
62. Работа по изсичането и свличането на дървения материал, транспортирането и обработването му	терапевт, хирург	невролог, оториноларинголог	капиляроскопия, студова проба (прив работа с резачки), вибросетивност	както при работата с вибрация

63. Работа в морския нефтодобив	терапевт, хирург	оториноларинголог, офталмолог	Нв, СУЕ	левкоцити, тромбоцити
64. Работа на височина и с издигане височина (върхолази) при обслужване подемни съоръжения	терапевт, невролог, оториноларинголог, офталмолог	хирург (ортопед)	Нв, изследване на вестибуларния апарат	левкоцити, СУЕ, ЕКГ
65. Работа по обслужването действащи технически устройства под високо напрежение и на височина	терапевт, оториноларинголог	невролог, офталмолог	изследване на вестибуларния апарат: спонтанен позиционен нистагъм с провокация: сензибилиз. Ромберг, статокинетични проби: Ромберг, Унтербергер, Бабинскн— Вайл и др. Нв, левкоцити, СУЕ	аудиометрия, калорична проба и ЕКГ, осцилография
66. Работи, свързани с обслужване вътрецеховото движение на подвижни железопътни композиции (локомотивно-кондукторски и композиционни бригади, диспечери, стрелочници, кантонери, техн. контрольори)	терапевт, оториноларинголог, офталмолог	невролог	изследване на зрителна острота, аудиометрия	рtoneврологично изследване (съобразно наличните вредности в работната среда)
67. Дейности, свързани с скорости, тласъци и оптокинетични въздействия	оториноларинголог, невролог	офталмолог	изследване на зрителна острота, вестибуларния апарат, аудиометрия	електролити на серум
68. Работа в контакт с патогенна микрофлора и инфекциозни материали	терапевт	дерматолог, алерголог, пулмолог	левкоцити, ДКК, СУЕ, флуорография	серологично изследване съобразно с вида на животни и личността на зоонози

69. Работа, свързана с усилено и системно натоварване на мускулите, лигаментите, сухожилията и фасциите, на костите и ставите

хирург (ортопед), терапевт, невролог, рентгенолЪг

динамометрия

рентгенография на крайниците и гръбначния стълб СУЕ; АСТ, Валер-Рооз, вегетологични проби ^

70. Апаратчици, обслужващи съдове налягане

офтальмолог, оториноларинголог

терапевт, невролог

аудиометрия

левкоцити; рентгенография на белите дробове

71. Работа по тютюневи насаждения

терапевт

невролог, оториноларинголог, акушер-гинеколог

Нв, СУЕ

левкоцити, рентгенография на белите дробове

72. Свързочни работници:

а) телеграфисти на апарати от всички системи, машинописки-копирски на телеграми, радиотелеграфисти

оториноларинголог, невролог, ортопед, терапевт, офталмолог

Нв, СУЕ: изследване зрителна острота

левкоцити, наосциография, рентгенография на ръцете

аудиометрия,

б) радиооператори, телефонисти от всички названия, пътуващи работници с пощенски вагони и придружаващи пощата в автоколи

офтальмолог, невролог, оториноларинголог, терапевт, ортопед

Нв, СУЕ

левкоцити, рентгенография на ръцете осцилография, аудиометрия

в) сортировачи

офтальмолог

невролог, ортопед

Нв, СУЕ

левкоцити, рентгенография на ръцете

г) пощальони по доставка на кореспонденция, печатни издания, телеграми и колети

терапевт

офтальмолог, ортопед

Нв, РУЕ

левкоцити,

73. Работа в районите на Крайния север

терапевт, хирург, офталмолог, оториноларинголог, невролог, стоматолог, дерматолог — акушер-

Нв, СУЕ, флуорография или рентгенография на белите дробове; проби

левкоцити, ЕКГ,

гинеколог

на Манту, Васерман,
чревни паразити и
бактерии

74. Работа, свързана с използване на строително-монтажен пистолет

терапевт,
наневролог,
(ортопед)

офталмолог,
хирурготориноларинголог
СУЕ,
капиляроскопия,
студова проба

аудиометрия,
изследване на зрителна острота и очни дъна

75. Полеви, геолого-проучвателни, топографо-геодезични други работи отдалечени, малко населени,

труднодостъпни,
заблатени и планински райони

хирург, терапевт,
оториноларинголог,
иневролог, офталмолог,
вакушер-гинеколог

стоматолог
Нв, еритроцити,
левкоцити, СУЕ, ЕКГ,
флуорография или
рентгенография на
белите дробове

76. Работа по механичното оборудване: стругове, фрези и други машини, както и на щамповъчни преси

невролог,
терапевт
Нв, левкоцити,
СУЕ
рентгенография
на ставите

Приложение 4

към чл. 5, ал. 2

Списък на медицинските противопоказания за постъпване на работа в производства и професии с вредни за здравето условия и фактори

I. Олово и неорганичните му съединения

1. Всички заболявания на кръвта и вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).
2. Хронични заболявания на черния дроб.
3. Паренхимни-увреждания на бъбреците.
4. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, стенокардия, ИБС и др.).
5. Ендартерийт и други изразени ангиоспастични синдроми.
6. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
7. Изразен хроничен колит и ентероколит.
8. Изразена вегетативна дисфункция.
9. Заболяване на ендокринните жлези с трайно нарушаване на функциите им.
10. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
11. Хронични заболявания на периферната нервна система.
12. Заболявания на зрителния нерв и ретината. Глаукома.
13. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатия.

14. Нарушения в овариално-менструалната функция с наклонност към кръвотечение.

15. Пародонтоза.

II. Тетраетилолово, етилова течност, етилизиран бензин

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

2. Неврози (неврастения, хистерия и психастения).

3. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.

4. Хронични заболявания на периферната нервна система.

5. Наркомания, в т. ч. хроничен алкохолизъм.

6. Изразена вегетативна дисфункция.

7. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.

8. Изразени явления на вестибулопатия.

9. Хронични заболявания на черния дроб.

10. Паренхимни увреждания на бъбреците.

11. Хипертонична болест. Трайна артериална хипотония с изразена субективна симптоматика.

12. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.

13. Заболявания на дихателните органи и сърдечно-съдовата система, възпрепятстващи работата с противогаз.

14. Хронични заболявания на кожата.

15. Заболявания на зрителния нерв и ретината. Глаукома.

III. Живак и съединенията му

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

2. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.

3. Неврози (неврастения, хистерия и психастения).

4. Изразена вегетативна дисфункция.

5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.

6. Заболявания на устната кухина (хронични гингивит, стоматит, периостит, периодонтоза, пародонтоза).

7. Изразен хроничен колит, ентероколит.

8. Хронични заболявания на черния дроб.

9. Паренхимни увреждания на бъбреците.

10. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.

11. Заболявания на зрителния нерв и ретината. Глаукома.

12. Трайни нарушения в овариално-менструалната функция (аменорея, менорагия и др.).

IV. Манган и съединенията му

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

2. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.

3. Неврози (неврастения, хистерия, психастения).

4. Полиневрити.

5. Изразена вегетативна дисфункция.

6. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.

7. Хронични заболявания на черния дроб.

8. Паренхимни увреждания на бъбреците.
9. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

V. Хром, хромова киселина и техните съединения и сплави

1. Изразени атрофични ринофаринголаринготрахеити, озена, изразено затруднено носово дишане.
2. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
3. Хронични заболявания на кожата.
4. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на клепачите, конюнктивите, роговицата и слъзоотводните пътища).
5. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
6. Хронични заболявания на черния дроб.
7. Паренхимни увреждания на бъбреците.
8. Стоматити.

VI. Арсен и съединенията му

1. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит, озена.
2. Заболявания на сърдечно-съдовата система (артериална хипертония, стенокардия и др.), а също и изразени ангиоспастични синдроми и ендартериит.
3. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен, емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
4. Хроничен колит и ентероколит.
5. Хронични заболявания на черния дроб.
6. Паренхимни увреждания на бъбреците.
7. Всички болести на кръвта. Вторично малокръвие (Hv, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).
8. Хронични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
9. Хронични заболявания на периферната нервна система.
10. Хронични заболявания на кожата.
11. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, на слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
12. Заболявания на зрителния нерв и ретината.
13. Трайни нарушения на овариално-менструалната функция с наклонност, към кръвотечение.
14. Стоматити и орални хиперкератози.

VII. Селен и телур и съединенията им

1. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
2. Хронични заболявания на черния дроб.
3. Паренхимни увреждания на бъбреците.
4. Изразена вегетативна дисфункция.
5. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

VIII. Фосфор и съединенията му

1. Заболяване на зъбите и челюстите (множествен кариес, хроничен гингивит, стоматит, периостит, периодонтит, пародонтоза).

2. Хронични заболявания на костите.
3. Изразени хронични катарни на горните дихателни пътища.
4. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
5. Хронични заболявания на черния дроб.
6. Паренхимни увреждания на бъбреците.
7. Всички болести на кръвта, вторично малокръвие (Hb, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

8. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

9. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

10. Заболявания на зрителния нерв и на ретината.

11. Изразени форми на заболявания на обмяната на веществата.

IX. Суперфосфати, преципитати, нитрофосфорни торове

1. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит, трахеит. Изразени хронични, често обострящи се заболявания на околоносните кухини.

2. Хроничен бронхит, пневмосклероза, белодробен емфизем, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

3. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна, артериална хипертония, стенокардия, ИБС и др.), а също и изразени съдови нарушения от функционален характер.

4. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

5. Болести на устната кухина - (множествен кариес, хронични гингивити, периостит, периодонтит, пародонтоза).

6. Хронични заболявания на костите.

7. Хронични заболявания на черния дроб и бъбреците.

X. Мъчнотопими редки метали (ванадий, волфрам, кобалт*, молибден, титан и цирконий)

1. Рязко изразен атрофичен ринофарингит, ларингит.

2. Хроничен бронхит, пневмосклероза, белодробен емфизем, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

3. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

4. Изразена вегетативна дисфункция.

5. Заболявания на ендокринните жлези с трайни нарушения на функциите им.

6. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

7. Заболявания на зрителния нерв и ретината.

8. Хронични заболявания на кожата.

9. Паренхимни увреждания на бъбреците.

10. Хронични заболявания на черния дроб.

XI. Кадмий и съединенията му

1. Рязко изразен атрофичен ринофарингит, озена.

2. Хроничен бронхит, бронхиална астма, пневмосклероза, белодробен емфизем, бронхиектатична болест.

3. Заболявания на черния дроб.
4. Паренхимни увреждания на бъбреците.
5. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
6. Изразени ендокринно-вегетативни заболявания.
7. Хронични заболявания на костите.

XII. Берилий и съединенията му

1. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит.
2. Хроничен бронхит, бронхиална астма, пневмосклероза, белодробен емфизем, бронхиектатична болест.
3. Заболявания на черния дроб.

-----
 * За работа с кобалт са противопоказани, всички болести на кръвта и кръвотворната система.
 -----

4. Органични заболявания на сърдечно-съдовата система със склонност към декомпенсация.
5. Паренхимни увреждания на бъбреците.
6. Хронични заболявания на кожата.
7. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
8. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.

XIII. Редки земни елементи

1. Хроничен бронхит, бронхиална астма, пневмосклероза, белодробен емфизем, бронхиектатична болест.
2. Заболявания на кръвта и кръвотворната система, вторична анемия.

XIV. Талий и съединенията му

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Изразени неврози (хистерия, психастения, неврастения).
3. Заболявания на периферната нервна система.
4. Изразена вегетативна дисфункция.
5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.
6. Хронични заболявания на черния дроб.
7. Паренхимни увреждания на бъбреците.
8. Хроничен гастрит, ентероколит, колит, язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
9. Трайна артериална хипертония.
10. Често рецидивиращ гингивит, стоматит, пародонтоза.
11. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите, конюнктивите) и на зрителния нерв.
12. Катаракта.

XV. Никел и съединенията му

1. Всички заболявания на кръвта. Вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).
2. Стенокардия, изразена коронардиосклероза, аритмия и др.

3. Тромбазиит (ендартериит).
4. Хронични заболявания на черния дроб.
5. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
6. Психични заболявания, психопатия;
7. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения.)
8. Заболявания на дихателните органи, пречещи на работата с противогаз.
9. Хронични заболявания на кожата.
10. Стоматит.

XVI. Никелов карбонил

1. Заболявания на кръвта. Вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).
2. Хронични заболявания на черния дроб.
3. Трайна артериална хипертония, хронична ИБС, стенокардия, аритмия и др.
4. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
5. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия).
6. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

XVII. Магнезий

1. Изразени катарии на горните дихателни пътища.
2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

XVIII. Флуор и съединенията му

1. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит. Озена. Хронични заболявания на околоносните кухини.
2. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също изразени съдови нарушения от функционален характер.
3. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, бронхиална астма, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
4. Хронични заболявания на костите.
5. Заболявания на устната кухина (множествен кариес, хроничен гингивит, периостит, периодонтит, пародонтоза).
6. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
7. Хронични заболявания на кожата.
8. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
9. Хроничен гастрит, язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
10. Хронични заболявания на черния дроб.
11. Паренхимни увреждания на бъбреците.

XIX. Хлор и съединенията му

1. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит, трахеит, озена.
2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза,

бронхиална астма, бронхиектатична болест.

3. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също изразни съдови нарушения от функционален характер.

4. Хронични заболявания на предния очен сегмент на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

5. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

6. Хронични заболявания на кожата.

XX. Производство и системно приложение на сярна, солна, серниста и азотна киселина и на техните анхидриди

1. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.

2. Изразени атрофични ринфарингити и ларингити, озена.

3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

4. Кариес диспозиция, преждевременна зъбна абразия.

5. Хронични заболявания на кожата.

6. Хроничен гастрит, язвена болест на стомаха и на дванадесетопръстника.

7. Хронични заболявания на черния дроб.

8. Хроничен ентероколит и колит.

9. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също изразни съдови изменения от функционален характер.

XXI. Перхидрол

Противопоказанията са същите, както в раздел XX.

XXII. Серовъглерод и съединенията му

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

2. Хронични заболявания на периферната нервна система.

3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивата).

4. Заболявания на зрителния нерв и на ретината.

5. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

6. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.

7. Изразена вегетативна дисфункция.

8. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.

9. Хронични заболявания на черния дроб.

10. Паренхимни увреждания на бъбреците.

11. Язвена-болест на стомаха и дванадесетопръстника.

12. Рязко изразен атрофичен ринофарингит, ларингит. Озена.

13. Заболявания на дихателните органи, затрудняващи работата с противогаз.

14. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.).

15. Трайни нарушения в овариално-менструалната функция с наклонност към матони кръвотечения.

XXIII. Сероводород

1. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, съзхоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
2. Хронични заболявания на горните дихателни пътища.
3. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, броехиктатична болест.
4. Хроничен гастрит, язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
5. Хронични заболявания на кожата.
6. Органични заболявания на централната нервна система, епилепсия.
7. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

XXIV. Циановодородна киселина и съединенията, й

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Психични заболявания и психопатия.
3. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
4. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.
5. Изразена вегетативна дисфузия.
6. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, съзхоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
7. Заболявания на зрителния нерв и ретината.
8. Заболявания на дихателните органи и сърдечно-съдовата система, затрудняващи работата с противогаз.
9. Паренхимни увреждания на бъбреците.

XXV. Нефт и нефтопродукти

1. Рязко изразен атрофичен ринофарингит, ларингит.
2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, бронхиална астма, пневмосклероза, бронхиктатична болест.
3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, съзхоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
4. Заболявания на кожата. Масна себорея, заболявания на фоликуларния апарат, предракови заболявания, заболявания, свързани с повишена чувствителност към слънчевата светлина (екзема, лупус еритематодес и др.).
5. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също изразени съдови нарушения от функционален характер.
6. Заболявания на ендокринните жлези с трайни нарушения на функцията им.
7. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
8. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
9. Психични заболявания, психопатии.
10. Изразена вегетативна дисфункция.
11. Хронични заболявания на черния дроб.

XXVI. Наситени и ненаситени мастни въглеводороди. Пирогаз, нафта, бензин, петрол, парафин, ацетилен, етилен, етиленов окис

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

2. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
3. Изразена вегетативна дисфункция (нервно-циркулаторна дистония, трайна артериална хидотония с изразена субективна симптоматика).
4. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.
5. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ендартериит, тромбангиит, болест на Рейно, изразени ангиоспастични синдроми).
6. Изразен хроничен ринофарингит, ларингит.
7. Заболявания на кръвотворната система (особено хеморагична диатеза).
8. Хронични заболявания на кожата.
9. Нарушения в овариално-менструалната функция с наклонност към кръвотечение.

XXVII. Халогенни производни на мастните въглеводороди (трихлоретилен, перхлоретилен, тетрахлорвъглерод и др.)

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
3. Психични заболявания, психопатии.
4. Изразена вегетативна дисфункция (вегетативна полиневропатия).
5. Заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, съзлотоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
6. Изразен хроничен ринит, ларингит, трахеит, Озена.
7. Хронични заболявания на кожата: мастна себорея, заболявания на фоликуларния апарат.
8. Органични заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия).
9. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.
10. Хронични заболявания на черния дроб.
11. Паренхимни увреждания на бъбреците.

XXVIII. Амидо- и нитропроизводни на мастните въглеводороди

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
3. Изразена вегетативна дисфункция.
4. Изразени атрофични и хронични заболявания на горните дихателни пътища.
5. Хронични заболявания на кожата.
6. Хронични заболявания на черния дроб.
7. Всички заболявания на кръвта и вторично малокръвие (Hb, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

XXIX. Формалдехид, фенол, формалдехидни смоли

1. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхоектатична болест.
2. Изразени, често изострящи се хронични катарии на горните дихателни пътища.
3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата,

сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

4. Хронични заболявания на кожата.
5. Органични заболявания на централната нервна система, епилепсия.
6. Изразена вегетативна дисфункция.
7. Хронични заболявания на черния дроб.
8. Паренхимни увреждания на бъбреците.

XXX. Хексоген (уротропин)

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Изразени неврози, (неврастения, хистерия, психастения).
3. Психични заболявания и психопатии.
4. Изразена вегетативна дисфункция.
5. Заболявания на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).
6. Нарушение в овариално-менструалната функция.

XXXI. Фурфурол, 2-метилфуран (силван)

1. Органични заболявания на централната нервна система, а също изразени невротични състояния.
2. Хронични заболявания на черния дроб.
3. Заболявания на кръвта вторично малокръвие (Нв по-нисък от 14 г% за мъже и 12% за жени).
4. Хронични заболявания на предния очен сегмент, (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

XXXII. Хидразин и съединенията му

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Неврози (неврастения, хистерия, психастения).
3. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия) и психопатии.
4. Изразена вегетативна дисфункция.
5. Заболявания на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

6. Заболявания на дихателната и сърдечно-съдовата система, затрудняващи работата с противогаз.

7. Паренхимни увреждания на, бъбреците.
8. Хронични заболявания на черния дроб.
9. Хронични заболявания на кожата.

XXXIII. Ароматни въглеводороди - бензол*, толуол, ксилол и техните хомолози.

1. Органични заболявания, на централната нервна система, в т. ч. епилепсия,
2. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
3. Изразена вегетативна дисфункция.
4. Психични заболявания.
5. Заболявания на кръвта, кръвотворните органи и вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).
6. Всички видове хеморагична диатеза,
7. Хронични заболявания на черния дроб.

8. Паренхимни увреждания на бъбреците.
9. Заболявания на зрителния нерв и ретината.
10. Хронични заболявания на женските полови органи със склонност към изостряне и кръвотечение, тумори.
11. Стоматити и пародонтоза.

-----
* При работа в производството при приложение на бензол не се допускат жени.

XXXIV. Халогенни производни на ароматните въглеводороди -
нафталини, дифенили

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Органични заболявания на периферната нервна система.
3. Хронични заболявания на черния дроб.
4. Паренхимни увреждания на бъбреците.
5. Заболявания на кожата: мастна себорея, заболявания на фоликуларния апарат.

XXXV. Амидо-нитро-нитрозо- и хлорни производни на ароматните въглеводороди: тринитротолуол, ДНТ, ДНФ, анилин, толуидин, нитробезол и др.

1. Заболявания на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).
2. Хронични заболявания на черния дроб.
3. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
4. Психични заболявания, психопатии.
5. Изразена вегетативна дисфункция.
6. Хронични заболявания на пикочните пътища; паренхимни увреждания на бъбреците.
7. Изразени атрофичен ринит, фарингит, ларингит. Озена.
8. Катаракта.
9. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
10. Заболявания на зрителния нерв и ретината.
11. Хронични заболявания на кожата.
12. Алергични заболявания и алергична диатеза.

XXXVI. Бензидин, дианизидин, толидин, алфа- и- бета-нафтиламин

1. Постоянни или рецидивиращи дисурични разстройства.
2. Цистит, заболявания на пикочните пътища.
3. Паренхимни увреждания на бъбреците.
4. Всички заболявания на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).
5. Хронични заболявания на черния дроб.
6. Органични заболявания на централната нервна система.
7. Предракови заболявания на кожата.
8. Нарушения в овариално-менструалната функция със склонност към

кръвотечение.

9. Тумори на половите органи (миоми, кисти и др.).

XXXVII. Никотин и никотинова киселина

1. Изразена вегетативна дисфункция.

2. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също и изразени съдови нарушения от функционален характер.

3. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.

4. Хронични гастрити, ентерит и колит.

5. Преходни амаврози с ограничено зрително поле.

6. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, съзхоотделящите канали, клепачите и конюнктивите).

7. Заболявания на зрителния нерв и на ретината.

8. Нарушения на овариално-менструалната функция и заболявания на половата сфера със склонност към кръвотечения.

XXXVIII. Урсол и урсолови багрила

1. Изразени катарии на горните дихателни пътища.

2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, бронхиална астма, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

3. Хронични заболявания на кожата.

4. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, съзхоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

5. Всички заболявания на кръвта и вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

6. Хронични заболявания на черния дроб.

7. Алергични заболявания и алергична диатеза.

XXXIX. Каменовъглени смоли, дзифт, шистови смоли, антрацен, креозотово масло

1. Заболявания на кожата, свързани с повишена чувствителност към слънчевата светлина (слънчева екзема, пруриго и др.).

2. Предракови заболявания на кожата, мастна себорея, за болявания на фуликуларния апарат.

3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, на съзхоотводните канали, на клепачите и на конюнктивите).

XL. Епоксидни смоли и лепила

1. Хронични заболявания на кожата.

2. Алергични заболявания (бронхиална астма, уртикария, сenna хрема, вазомоторен ринит и др.).

3. Изразени хронични възпалителни заболявания на горните дихателни пътища.

4. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, съзхоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

XLI. Силикоорганични съединения (алкил-арил-хлорсилани, етоксисилани и др.)

1. Изразен атрофичен ринофарингат, ларингит, трахеит.

2. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

3. Хронични заболявания на кожата.
4. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
5. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също и изразени съдови нарушения от функционален характер.

XLII. Синтетичен каучук и всички видове изходни продукти

1. Органични заболявания на централната нервна система, епилепсия.
2. Изразели неврози (неврастения, хистерия, психастения).
3. Психични заболявания, психопатия.
4. Изразена вегетативна дисфункция.
5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.
6. Заболявания на кръвта, вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).
7. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
8. Хроничен ринит, фарингит, ларингит и трахеит.
9. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
10. Хронични заболявания на черния дроб.
11. Хронични заболявания на кожата.

XLII. Каптакс, тиурам, неозом и др., подобряващи физико-химичните свойства на каучука

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
3. Психични заболявания, психопатии.
4. Изразена вегетативна дисфункция.
5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.
6. Хронични заболявания на черния дроб.
7. Паренхимни увреждания на бъбреците.
8. Хронични заболявания на кожата.
9. Заболявания на пикочните пътища (при работа с каптакс).
10. Хроничен бронхит, бронхиална астма, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

XLIV. Синтетични влакна и смоли

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
3. Изразена вегетативна дисфункция.
4. Всички алергични заболявания (за полиуретаново производство).
5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.
6. Трайна артериална хипертония и хжютония, ИБС.
7. Изразен атрофичен ринит, хроничен ларингит.
8. Хронични заболявания на дихателната система.
9. Хронични заболявания на зрителния анализатор.
10. Хронични заболявания на черния дроб.
11. Хронични заболявания на кожата.

XLV. Метилметакрилати, (органично стъкло, акропласти)

1. Изразени хронични заболявания на горните дихателни пътища.
2. Хроничен бронхит, бронхиална астма, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.
3. Заболявания на кръвта и вторично малокръвие.
4. Хронични заболявания на кожата.
5. Хронични заболявания на сърдечно-съдовата система със склонност към декомпенсация.

XLVI. Пестициди

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Изразени неврози (хистерия, неврастения, психастения).
3. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия), психопатии.
4. Изразена вегетативна дисфункция.
5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.
6. Хронични заболявания на черния дроб и жлъчните пътища.
7. Паранхимни увреждания на бъбреците.
8. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит. Озена. Хронични възпалителни заболявания на околоносните кухини.
9. Хронични заболявания на дихателната система и органични заболявания на сърдечносъдовата система.
10. Заболявания на кръвта и кръвотворните органи.
11. Често рецидивираща язва на стомаха и на дванадесетопръстника, гастро-дуоденит и колит.
12. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
13. Заболявания на ретината и зрителния нерв.
14. Хронични заболявания на кожата.

XLVII. Работа, свързана с отделянето на кварцов, силикатен, въглищен и други видове прах (органичен, смесен)

1. Изразен атрофичен ринит, фарингит, ларингит, трахеит,
2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест и др.
3. Заболявания на сърдечно-съдовата система (сърдечни пороци, трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.), а също и изразени съдови нарушения с функционален характер.
4. Заболявания на опорно-двигателния апарат с нарушена двигателна функция (за всички работници и служители, заети в подземни работи).
5. Трайно отслабване на слуха на едното или двете уши (шепотна реч на 1 м и по-малко).
6. Хронични заболявания на ретината очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
7. Хронични заболявания на кожата.

XLVIII. Работа в спасителните служби в мините, химичните и металургичните заводи

1. Нервни и психични заболявания, вкл. остатъчни явления след травматични увреждания на централната нервна система, и всички изразени

форми на съдова дисфункция, вазопатии, диенцефална недостатъчност, вестибулопатии.

2. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония и хипотония, ИБС, стенокардия).

3. Хронични заболявания на дихателните органи.

4. Хронични заболявания на храносмилателната система (гастрит, язвена болест, състояние след резекция на стомаха, гастроентеростомия и др., колит).

5. Хронични заболявания на черния дроб и жлъчните пътища.

6. Хронични заболявания на бъбреците и пикочните пътища.

8. Ендокринопатии и нарушение на обмяната на веществата.

9. Заболявания на кръвта и кръвотворяния апарат.

10. Хронични инфекциозни заболявания, неподдаващи се на лечение.

11. Хронични, често рецидивиращи заболявания на устната лигавица, липса на два или повече предни зъба.

12. Хирургични заболявания (нарушение на хватателната функция на китката, нарушена опорно-двигателна функция на стъпалото, анкилоза на стави, лъжливи стави, деформация на гръдната клетка, рязко изразени варици, облитериращ ендартернит, хернин, тумори, камъни в бъбреците и пикочните пътища).

13. Хронични очни заболявания. Острота на зрението под 0,4 без корекция даже за едното око, стеснение на зрителното поле повече от 20°. Нарушено цветоусещане.

14. Хронични заболявания на ушите, гърлото и носа, заболявания с нарушена функция на вестибуларния апарат. Трайно отслабване на слуха даже на едното ухо (разговорна реч на по-малко от 5 м, шепотна - по-малко от 3 м).

15. Хронични и поддаващи се а лечение заболявания на кожата.

16. Венерически заболявания.

XLIX. Работа при производство и постоянен контакт с медикаменти

А. Антибиотици и техните концентрати, плесенни гъбички, ензимни препарати.

1. Изразена вегетативна дисфункция (невроциркулаторна дистония, трайна артериална хипотония).

2. Изразен атрофичен ринофарингит, ларингит, трахеит, озена.

3. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест.

4. Алергични заболявания (бронхиална астма, копривна треска, сенна хрема, вазомоторен ринит и др.) дори в анамнеза.

5. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, сълзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

6. Хронични заболявания на кожата.

7. Заболявания на кръвта, съпроводени с левкопения (брой на левкоцитите, по-нисък от 4000).

8. Нарушение във функцията на вестибуларния апарат. Неврит на слуховия нерв.

Б. Психофармака, хипотензива, седатива, хипнотика, аналгетика, хормонални препарати.

1. Органични заболявания на централната нервна система,

в т. ч. епилепсия.

2. Хронични заболявания на черния дроб.
3. Хеморагична диатеза.
4. Изразена вегетативна дисфункция (невроциркулаторна дистония, трайна артериална хипотония).
5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.
6. Алергични заболявания дори в анамнеза.
7. Психични заболявания. Психопатии.
8. Неврози (неврастения, хистерия, психастения).
9. Хронични заболявания на кожата.
10. Изразени и трайни нарушения в овариално-менструалната функция, възпалителни процеси на женските полови органи със склонност към кръвотечение. Тумори.

L. Бубено производство

1. Изразен атрофичен ринит, ларингит, трахеит.
2. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест.
3. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).
4. Трайно намаление на зрителната острота (помътняване на средите, изменение на очното дъно, затрудняващо работата с микроскоп).

LI. Работа при условия на производствени вибрации

1. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
2. Подчертана вегетативна дисфункция. Диенцефални прояви.
3. Болестта на Рейно и псевдорейно синдроми.
4. Вегетативна полиневропатия.
5. Неврити и полиневрити.
6. Заболявания на опорно-двигателния апарат с нарушение на двигателната функция.
7. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, хронична ИБС, стенокардия).
8. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.
9. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
10. Трайно отслабване на слуха, макар на едното ухо, с всякаква етиология.
11. Отосклероза и други ушни заболявания с явно неблагоприятна за слуха прогноза.
12. Хронични заболявания и изразени анатомични изменения в женската полова сфера (спадане и отпускане на матката или на влагалищните стени) - при работа под въздействие на общи вибрации.
13. Нарушения в овариално-менструалния цикъл със склонност към кръвотечение.
14. Възпалителни процеси на половите органи със склонност към изостряне.

LII. Работа в условия на интензивен производствен шум

1. Трайно отслабване на слуха, макар само на едното ухо, с всякаква етиология.

2. Отосклероза и други хронични заболявания на ухото с явно неблагоприятна за слуха прогноза.

3. Изразени нарушения във функцията на вестибуларния апарат с всякаква етиология.

4. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

5. Изразена вегетативна дисфункция.

6. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

7. Неврити и полиневрити.

8. Психични заболявания и психопатия.

9. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и хипотония).

10. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника в стадий на обостряне.

LIII. Работа с източници на електромагнитни вълни

1. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония и хипотония, ИБС, стенокардия).

2. Всички заболявания на кръвта и вторично малокръвие (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).

3. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

4. Изразена вегетативна дисфункция.

5. Изразено астенично състояние.

6. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.

7. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

8. Катаракта.

9. Трайни и изразени нарушения в овариално-менструалния цикъл.

10. Психични заболявания.

11. Хронични кожни заболявания.

LIV. Работа с радиоактивни вещества и с източници на йонизиращи лъчения

1. Всички заболявания на кръвта (Нв, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени). При вторично малокръвие годността за работа се определя индивидуално след лекуване на основно то заболяване.

2. Трайни изменения в състава на периферната кръв:

а) брой на левкоцитите, по-малък от 4500 в мм³;

б) брой на левкоцитите, по-голям от 9000 в мм³;

в) брой на лимфоцитите, по-голям от 40% и по-малък от 20%;

или абсолютен брой, по-малък от 1300 в мм³;

г) брой на еритроцитите, по-малък от 3,8 млн. в мм³ за жени и 4,3 млн. в мм³ за мъже;

д) брой на тромбоцитите, по-малък от 180 000 в мм³.

3. Всички форми на хеморагична диатеза (хемофилия, капиляротоксикоза, есенциална тромбоцитопения и др.).

4. Органични заболявания на централната и периферната нервна система, в т. ч. епилепсия.

5. Психични заболявания.

6. Наркомания.
7. Последици на травми на черепа със синдром на енцефалопатия и изразени циркулаторни нарушения.
8. Изразени форми на невроза (неврастения, хистерия, психастения).
9. Предракови заболявания, склонни към злокачествена метаплазия и рецидивирание, както и доброкачествени тумори, за трудняващи носенето на специално облекло и тоалета на кожата.
10. Злокачествени тумори с всякаква локализация и стадии.
11. Заболявания на стомашно-чревния път с чести изострения (язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника, хроничен гастрит, колит и др.).
12. Хронични заболявания на черния дроб и жлъчните пътища с чести обострения.
13. Хронични заболявания на бъбреците и пикочните пътища със значителни функционални отклонения.
14. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия) с прояви на недостатъчност.
15. Заболявания на дихателната система (хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест).
16. Заболявания на ендокринната система и болести на обмяната на вещества (Базедова болест, болестта на Адисон, диабет, инфантилизъм и др.) - годността да се решава индивидуално.
17. Патологичен климакс - временно негодни.
18. Лъчева болест II-IV ст. по тежест или наличност на трайни последици. При I ст. годността се определя индивидуално.
19. Системни хронични заболявания на ставите, мускулите и сухожилията с нарушение на двигателната активност.
20. Изменения на гръбначния стълб, таза и крайниците (вродени и придобити) със значително ограничение на функциите - годността да се определя индивидуално.
21. Облитериращ ендартериит, болест на Рейно с изразени нарушения в периферното кръвообращение.
22. Хронични гнойни заболявания на околоносните кухини, хронични гнойни възпаления на средното ухо, протичащи не благоприятно. При атрофични процеси на лигавицата годността да се определя индивидуално.
23. Болест на Мениер.
24. Хронични заболявания от възпалителен и дегенеративен характер на съединителната и другите очни обвивки с нарушение във функцията на очите.
25. Намаляване на зрителната острота - по-малко от 0,6 на по-добре виждащото око и по-малко от 0,5 на по-слабо виждащото*.
26. Неизличими заболявания на зрителния орган (атрофия на зрителния нерв, пигментна дегенерация на ретината, глаукома, катаракта на едното и двете очи и др.).
27. Рязко изразени хронични, често рецидивиращи язвени блефарити и заболявания на слъзоотводните канали.
28. Хронични заболявания на кожата.
29. Заболявания на половите жлези и изразени смущения в овариално-менструалния цикъл.

30. Кариес, диспозиция и пародонтопатия.

LV. Работа в производството и приложението на оптични квантови генератори - лазери

- 1. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия).**
- 2. Всички заболявания на кръвта и вторично малокръвие (Hb, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).**
- 3. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.**
- 4. Изразена вегетативна дисфункция.**
- 5. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функцията им.**
- 6. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).**
- 7. Психични заболявания.**
- 8. Намалване на зрителната острота - по-малко от 0,6 за по-добре виждащото око и по-малко от 0,5 за по-слабо виждащото око.***

-----
* Зрителната острота се определя с корекция на всякакви стъкла. Допускат се следните предели на рефракционни аномалии, установяеми скиаскопически на по-доброто око; късогледство не повече от 6,0 д, при нормално очно дъно до 10,0 д, далекогледство в зависимост от корекцията (до 6,0 д); сложният късогледен или далекогледен астигматизъм в меридиана на най-голямото значение не повече от 6,0 д. простият късогледен и далекогледен астигматизъм - не повече от 3,0 д.
-----

9. Катаракта.

10. Трайно изразени нарушения на овариално-менструалния цикъл.

LVI. Работа с ултразвук

- 1. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайно артериална хипертония, ИБС, стенокардия).**
- 2. Заболявания на кръвта - анемия (Hb, по-нисък от 14 г% за мъже и 12 г% за жени).**
- 3. Катаракта и дегенеративни заболявания на ретината.**
- 4. Трайни увреждания на слухово-вестибуларния апарат.**
- 5. Изразена вегетативна дисфункция.**

LVII. Работа при повишено атмосферно налягане (в кесони, барокамери) и водолазни работи

- 1. Хронични заболявания на горните дихателни пътища, белите дробове и плеврата с изразени дихателни нарушения.**
- 2. Органични сърдечни заболявания независимо от степента на компенсацията им.**
- 3. Трайна артериална хипертония и хипотония.**
- 4. Хронични възпалителни заболявания на лимфните жлези.**
- 5. Хронични заболявания на коремните органи (язвена, болест на стомаха и дванадесетопръстника, язвен колит, паренхимни увреждания на бъбреците, заболявания на пикочните пътища и др.).**
- 6. Заболявания на кръвта, хеморагична диатеза.**
- 7. Изразена вегетативна дисфункция.**

8. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им.
9. Хронични заболявания на костите и ставите, изразени телесни недостатъци.

10. Органични заболявания на централната нервна система,
в т. ч. епилепсия.

11. Хронични неврити, полиневрити и радикулити.

12. Хронични миозити и невромиозити.

13. Психични заболявания (даже в стадий на ремисия), психопатии.

14. Конвулсивни припадъци от всякакъв произход.

15. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

16. Алкоголизъм и други форми на наркомания.

17. Хроничен гноен отит, атрофични цикатрикси на мембрана тимпани.

Хронични възпаления на Евстахиевата тръба.

18. Нарушения във функцията на вестибуларния апарат.

19. Всички видове хернии.

20. Изразени разпространени варици, ендартериит, хемороиди.

21. Зрителна острота, по-малка от 0,8 на по-добро виждащото око и по-малка от 0,5 на по-слабо виждащото (без корекция).

22. Всяко очно заболяване, водещо до трайно нарушение на зрешнето.

LVIII. Работа, изискваща значително зрително напрежение

1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,8 на по-добре виждащото око и 0,5 на по-слабо виждащото - общо 1,3.

2. Рефракционни аномалии: високо късогледство (по-голямо от 6,0 д с изменения в очното дъно). Хиперметропичен астигматизъм, по-голям от 1,0 д, миопичен астигматизъм, по-голям от 2,0 д, даващи с корекция зрителна острота, посочена в т. 1.

3. Липса на бинокулярно зрение.

4. Изразен нистагъм.

5. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на роговицата, слъзоотводните канали, клепачите и конюнктивите).

6. Лагофталм.

7. Прекарани оперативни намеси на очния анализатор.

8. Централен отоневрологичен синдром.

LIX. Работа, изискваща системно продължително напрежение на гласовия апарат

1. Хронични ларингити, фаринголарингити.

2. Парези и парализи на гласните връзки.

3. Вродени малформации на ларинкса и устната кухина.

4. Тумори на ларинкса.

5. Хронични заболявания на дихателната система - хроничен бронхит.

LX. Системна работа в условия на висока температура и интензивно топлинно излъчване

1. Органични заболявания на централната нервна система,

в т. ч. епилепсия.

2. Изразена вегетативна дисфункция.

3. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника, изразен хроничен гастрит и ентероколит.

4. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.).
5. Паренхимни увреждания на бъбреците.
6. Зрителна острота без корекция, по-малка от 0,7 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото.
7. Нарушение на цветоусещането.
8. Липса на бинокулярно зрение и ограничение на зрителното поле 20°.
9. Катаракта.
10. Глаукома.
11. Хронични кожни заболявания.
12. Изразени ендокринно-вегетативни съдови нарушения със склонност към съдови кризи.
13. Хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма и други белодробни заболявания.
14. Трайно отслабване на слуха на едното или на двете уши (шепотна реч на по-малко от 3 м).
15. Често рецидивиращи заболявания на слуховите органи с временно и значително отслабване на слуха (шепотна реч на по-малко от 1 м, макар само на едното ухо).
16. Заболявания с нарушение на функцията на вестибуларния апарат.
17. Нарушение в овариално-менструалния цикъл със склонност към кръвотечение.
18. Пародонтоза.
19. Рецидивиращи неврити и плексити, лумбулгии.
20. Хернии, спадане на всички слоеве на дебелото черво.
21. Изразено разширение на вените на долните крайници, флебит, тромбофлебити.
22. Физически дефекти на горните и долните крайници.
23. Психични заболявания.

LXI. Целогодишна работа при минусови температури за повече от половинработен ден

1. Хронични възпалителни заболявания на горните дихателни пътища.
2. Хронични заболявания на белите дробове.
3. Хронични отити.
4. Хронични заболявания на околоносните кухини.
5. Съдови нарушения - заболявания на периферните съдове и на лимфните пътища (ендартериит, варикозни изменения, тромбофлебит, елефантиаза).
6. Заболявания на вегетативната нервна система и периферните нерви.
7. Хронични заболявания на костите, ставите, сухожилията и мускулите.
8. Имунни заболявания - автоимунни и алергични.
9. Хормонални разстройства и авитаминози.

LXII. Дейности по изсичане, свличане, транспортиране и първична обработка на дървен материал

1. Трайни деформации на костно-ставния апарат с нарушение на двигателната функция.
2. Хронични костно-ставни заболявания с периодични обостряния.
3. Изразено разширение на вените, тромбофлебит, хемороиди

е чести обостряния и кръвотечения.

4. Хернии.

5. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.

6. Хронични заболявания на черния дроб и жлъчния мехур с чести обостряния.

7. Изразени заболявания на дихателната система (хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиектатична болест) и бронхиална астма.

8. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.).

9. Съдови нарушения - заболявания на периферните съдове и на лимфните пътища (ендартериит, тромбофлебит, варикозни изменения, елефантиаза).

10. Заболявания на кръвта със склонност към хронифициране.

11. Заболявания на пикочно-половите органи с дисурични явления.

12. Заболявания на ендокринните жлези и на обмяната на веществата със склонност към хронифициране.

13. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

14. Заболявания на периферната нервна система с нарушение на двигателната или сетивната сфера.

15. Психични заболявания.

16. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

17. Трайно отслабване на слуха на едното или на двете уши (шепотна реч на по-малко от 5 м).

18. Често изострящи се хронични гнойни възпаления на средното ухо при намален слух за шепотна реч.

19. Нарушение на функцията на вестибуларния апарат.

20. Зрителна острота без корекция на по-добре виждащото око, по-малка от 0,5, а на по-слабо виждащото - по-малка от 0,2.

21. Липса на бинокулярно зрение.

22. Изразен лагофталм, обръщане на клепачите, тежки блефарити, рецидивиращи хронични заболявания на конюнктивите, сълзоотводните канали, ретината и зрителния нерв.

LXIII. Дейности в морския нефтодобив

1. Всички заболявания на кръвта (дори в стадий на ремисия).

2. Заболявания на ендокринните жлези и на обмяната на веществата със склонност към хронифициране.

3. Заболявания на дихателната система (хроничен бронхит, белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма, бронхиектатична болест).

4. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.).

5. Всички форми на ревматизъм.

6. Често изострящи се заболявания на стомашно-чревния път (язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника, хепатит, холецистит и др.).

7. Паренхимни увреждания на бъбреците, бъбречнокаменна болест, заболявания на пикочния мехур.

8. Психични заболявания (дори в стадий на ремисия).

9. Наркомания.
  10. Изразени форми на неврози (хистерия неврастения, психастения).
  11. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.
  12. Хронични и рецидивиращи заболявания на периферните нерви и на мускулите и техните усложнения.
  13. Заболявания на костно-ставния и мускулно-свързочния апарат с нарушение на двигателната функция.
  14. Съдови нарушения (изразено разширение на вените, тромбофлебит, облитериращ ендартериит, хемороиди с чести и продължителни кръвотечения).
  15. Хернии със склонност към заклещване, колоптоза.
  16. Трайно отслабване на слуха, на едното или на двете уши (шепотна реч от 4 м).
  17. Хроничен гноен среден отит.
  18. Хронични заболявания на околоносните кухини.
  19. Нарушение на функцията на вестибуларния апарат.
  20. Зрителна острота без корекция на по-добре виждащото око, по-малка от 0,7, а на по-слабо виждащото - по-малка от 0,3.
  21. Хронични заболявания на предния очен сегмент (блефароконюнктивити, кератити).
  22. Хронични кожни заболявания.
- LXIV. Дейности на височина и с издигане на височина, както и при обслужване на подедни съоръжения
- А. Работа на височина и работа, свързана с издигане на височина (върхолази).
1. Заболявания на ставите, костите и мускулите, затрудняващи извършването на работата по дадена специалност.
  2. Хернии, затрудняващи работата и със склонност към заклещване.
  3. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
  4. Хронични заболявания на черния дроб и жлъчния мехур с чести обостряния.
  5. Заболявания на дихателната система (белодробен емфизем, пневмосклероза, бронхиална астма).
  6. Заболявания на сърдечно-съдавата система със склонност към декомпенсация (трайна артериална хипертония, ИБС, сте нокардия и др.).
  7. Заболявания на кръвта със склонност към хронифициране.
  8. Паренхимни увреждания на бъбреците, бъбречнокаменна болест.
  9. Заболявания на ендокринните жлези и обмяната на веществата със склонност към хронифициране.
  10. Органични заболявания на централната и периферната нервна система.
  11. Изразена вегетативна дисфункция.
  12. Хронични гнойни отити, често изострящи се и придружени с отслабване на слуха за шепотна реч до 3 м.
  13. Нарушение на функциите на вестибуларния апарат.
  14. Заболявания на зрителния анализатор:
    - а) зрителна острота без корекция, по-малка от 0,5 на-по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото;

- б) ограничаване на зрителното поле повече от 20°;
- в) неподдаващи се на лечение дакриоцистити и неизлечимо сълзотечение;
- г) рязко ограничена подвижност на окото;
- д) глаукома.

15. Доброкачествени тумори, затрудняващи извършването на средно тежка работа.

16. Хронични заболявания на кожата (екзема, червен плосък лишей, псориазис, фотодерматоза, невродермит и др.).

Б. Работи по обслужването на подедни съоръжения (куло-кранове и мостови кранове).

1. Трайни деформации на костно-ставния и мускулно-свързочния апарат с нарушение на двигателната функция, затрудняващо извършването на работа в дадена професия.

2. Хронични заболявания на костите и ставите с периодични обостряния.

3. Съдови нарушения (варици, тромбофлебети, хемороиди, чести обостряния и кръвотечения, облитериращ ендартериит).

4. Хернии със склонност към заклещване.

5. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.

6. Хронични заболявания на черния дроб и жлъчния мехур с чести обостряния.

7. Заболявания на горните дихателни пътища и белите дробове със склонност към хронифициране.

8. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия и др.).

9. Заболявания на кръвта (левкемия, злокачествено малокръвие).

10. Заболявания на пикочно-половите органи.

11. Заболявания на ендокринните жлези и на обмяната на веществата е трайно нарушение на функциите.

12. Органични заболявания на централната нервна система, в.т.ч. епилепсия.

13. Хронични заболявания на периферната нервна система.

14. Психични заболявания.

15. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).

16. Трайно отслабване на слуха едностранно или двустранно - при шепотна, реч на по-малко от 5 м.

17. Често изострящо се хронично гнойно възпаление на средното ухо при нормален слух за шепотна реч.

18. Нарушение на функциите на вестибуларния апарат.

19. Зрителна острота без корекция на по-добрее виждащото око, по-малка от 0,7, а на по-слабо виждащото - по-малка от 0,3 д.

20. Липса на бинокулярно зрение. Нарушения на цветоусещането при ползване на цветна сигнализация в ежедневната работа.

21. Лагофталм.

22. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на клепачите, конюнктивите, роговицата и сълзоотводните канали).

23. Заболявания на зрителния нерв и ретината.

24. Ограничение на зрителното поле повече от 20°.

25. Хронични кожни заболявания.

26. Възпалителни заболявания на женските полови органи със склонност към обостряне, както и изразено спадане на половите органи.

В. Крановици на автомобилни, железопътни и с гъсенично задвижване кранове.*

1. Заболявания на ставите, костите и мускулите с налични деформации.

2. Хернии със склонност към заклещване.

3. Язвеи болест на стомаха и дванадесетопръстника.

4. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия, ендартериит).

5. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

6. Трайно отслабване на слуха едностранно или двустранно при шепотна реч за двете уши, на по-малко от 3 м.

7. Нарушение на функциите на вестибуларния апарат.

8. Зрителна острота без корекция, по-малка от 0,7 на по-добре виждащото око и 0,5 на по-слабо виждащото.

9. Липса на бинокулярно зрение.

10. Нарушение на цветоусещането и светоусещането.

11. Ограничение на зрителното поле повече от 20°.

12. Възпалителни заболявания на женските полови органи със склонност към обостряне, както и изразено спадане на половите органи.

Г. Служещи на скоростни асансьори.

1. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия).

2. Нарушаване функцията на вестибуларния апарат.

3. Епилепсия.

4. Изразени вегетоневрози.

5. Психични заболявания.

-----
* Ако крановиците на автомобилни и с гъсенично задвижване кранове са едновременно и шофьори, трябва да се използва Списъкът на медицинските противопоказания за водачите в транспорта.
-----

6. Трайно отслабване на слуха при шепотна реч на по-малко от 1,5 м за двете уши.

7. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото, или 0,7 на едното око и нула на другото.

8. Трайни нарушения в овуларно-менструалния цикъл, както и възпалителни заболявания на половите органи със склонност към кръвотечение.

9. Десцензус или пролапс на половите органи.

Д. Диспечери на скоростни асансьори.*

1. Трайно отслабване на слуха на двете уши при шепотна реч на по-малко от 3 м (при звукова сигнализация).

2. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото.

3. Ограничение на зрителното поле повече от 20°.
4. Нарушение на цветоусещането до степен, затрудняваща работата със светлинната сигнализация.
5. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения).
6. Епилепсия.
7. Психични заболявания, Психопатии.
8. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия).

LXV. Дейности при обслужване на действащи електротехнически устройства при високо напрежение до 400 kV и на височина

1. Хронични заболявания на кожата (екзема, червен плосък лишей, псориазис, невродермит, хиперхидроза).
2. Заболявания на ставите, костите и мускулите.
3. Заболявания на сърдечно-съдовата система (трайна артериална хипертония, ИБС, стенокардия).
4. Белодробен емфизем, бронхиална астма с чести пристъпи.
5. Заболявания на кръвта.
6. Заболявания на ендокринните жлези и на обмяната на веществата с трайни функционални нарушения.
7. Органични заболявания на централната нервна, система, епилепсия, централен и периферен отоневрологичен синдром.
8. Изразени неврози (неврастения, хистерия, психастения), тежка сърдечна невроза.

-----
 * За приемане на работа на лица, обслужващи обикновени асансьори, няма особени противопоказания.
 -----

9. Трайно отслабване на слуха при шепотна реч на по-малко от 3 м.
10. Глухонемота и рязко изразено заекване.
11. Зрителна острота без корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото.
12. Едноочие или функционално отпадане на едно око.
13. Глаукома.
14. Ограничение на зрителното поле повече от 20°.
15. Нарушение в цветоусещането.
16. Хронични възпалителни и дегенеративни очни заболявания (на клепачите, слъзоотводните канали, конюнктивите, роговицата и ретината).
17. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника с чести обостряния.
18. Паренхимни увреждания на черния дроб и бъбреците.

LXVI. Дейности, свързани с непосредственото обслужване на вътречеховото движение.

1. Заболяване на ставите, костите и мускулите.
2. Психични заболявания.
3. Епилепсия..
4. Нарушение на функцията на вестибуларния апарат.
5. Хронични и често обострящи се сухи и гнойни отити с отслабване на слуха при шепотна реч на по-малко от 3 м.

- 6. Болести на зрителния анализатор:**
- а) липса на бинокулярно зрение;
  - б) зрителна острота без корекция, по-малка от 0,6 на по-слабо виждащото око и от 0,9 на по-добре виждащото;
  - в) ограничение на зрителното поле от всяка степен;
  - г) нарушение на цветоусещането (за дейности, изискващи различаване на цветовете);
  - д) постоянно сълзене, обръщане и извиване на клепачите, рязко изразен язвен блефарит;
  - е) глаукома, ретинит, атрофия на зрителния нерв.

7. Изразено заекване.

8. Бременност през втората половина (бременност във всички месеци и възпалителни процеси на половите органи със склонност към кръвотечение са противопоказания за работа като кондуктор)

LXVII. Дейности, свързани с ускорения, скорости, тласъци и оптокинетични въздействия

Важат противопоказанията за работа, изложени в раздел LXVI.

LXVII. Работа в контакт с патогенна микрофлора и инфекциозен материал

- 1. Алергични заболявания.**
- 2. Хронични кожни заболявания (за работници в месокомбинати и такива, заети с товарене и разтоварване на животни и животински суровини).**
- 3. Възпалителни и дегенеративни заболявания на опорно-двигателния апарат.**
- 4. Активна белодробна туберкулоза със и безбацилоотделяне; извънбелодробна туберкулоза с фистули; стихнал белодробен туберкулозен процес със значителни остатъчни изменения в белите дробове.**

LXIX. Работи, свързани с усилено и системно натоварване на костите, ставите, мускулите, лигаментите, сухожилията и фасциите

- 1. Вродени или придобити деформации на опорно-двигателния апарат.**
- 2. Ревматизъм и ревматоиден полиартрит.**
- 3. Шийна спондилоза и остеохондроза с изразена клинична симптоматика.**
- 4. Ендокринни заболявания (диабет), водещи до полиневропатия.**
- 5. Неврози с изразени предимно вегетативни дисфункции, както диенцефалоза.**
- 6. Сърдечно-съдови заболявания със склонност към декомпенсация.**

LXX. Апаратчици, обслужващи съдове под налягане

- 1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото.**
- 2. Ограничение на зрителното поле повече от 20°.**
- 3. Трайно сълзотечение, неподдаващо се на лечение.**
- 4. Прогресиращи заболявания на зрителния нерв, ретината и хориоидеята.**
- 5. Трайно отслабване на слуха едностранно или двустранно при шепотна реч на по-малко от 2 м.**

6. Заболявания, придружени с нарушение на функцията на вестибуларния апарат.

7. Психични заболявания.
8. Епилепсия.
9. Изразени вегетативни нарушения, придружени с явления на вестибулопатия или наклонност към съдови кризи.
10. Физически дефекти на горните и долните крайници.

LXXI. Работи по тютюневи насаждения

1. Бронхиална астма с чести пристъпи, бронхиектатична болест, белодробен емфизем и пневмосклероза.*
2. Органични заболявания на сърдечно-съдова система с прояви на декомпенсация.
3. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстното черво при чести изострения.
4. Хронични заболявания на черния дроб.
5. Паренхимни увреждания на бъбреците*.
6. Изразени заболявания на кръвотворната система.
7. Заболявания на периферната нервна система и опорно-двигателния апарат, придружавани със значително ограничаване функцията на крайниците, участващи в работата или статиката.
8. Варикозно разширение на вените на долните крайници.
9. Органични заболявания на централната нервна система.
10. Изразена вегетативна дисфункция.
11. Фотодерматози.
12. Хронични заболявания на предния очен сегмент (на клепачите, конюнктивите, роговицата и слъзоотводните канали).

LXXII. Свързочни работници.

А. Телеграфисти на апарати от всички системи, машинописки-копистки на телеграми, радиотелеграфисти и др.

1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,7 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото, или 1,0 на едното око и нула на другото при условие на малка натовареност.

-----
* Само за работа, свързана с фумигация.
-----

2. Рязко изразен нистагъм.
3. Злокачествено късогледство.
4. Устойчиво едностранно и двустранно отслабване на слуха при шепотна реч на 1 м и по-малко.
5. Изразено хронично възпаление на Евстахиевата тръба и катарален среден отит.
6. Органични заболявания на централната нервна система, в т; ч. епилепсия.

7. Хипертонична болест.

Б. Радиооператори.

1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,7 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото, или 1,0 на едното и нула на другото при малка натовареност.

2. Рязко изразен нистагъм.

3. Злокачествено късогледство.
  4. Трайно отслабване на слуха с всякаква етиология едностранно и двустранно при шепотна реч на 1 м и по-малко.
  5. Изразено хронично възпаление на Евстахиевата тръба.
  6. Нарушение на функцията на вестибуларния апарат.
  7. Изразени хронични заболявания на околоносните кухини.
  8. Невралгии, миозити, периартрити, изразена ангионевроза на ръцете.
- В. Всички телефонистки.
1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,7 на едното око и по-малка от 0,2 на другото, или 1,0 на едното и нула на другото при малка натовареност.
  2. Рязко изразен нистагъм.
  3. Злокачествено късогледство.
  4. Трайно отслабване на слуха с всякаква етиология едностранно и двустранно при шепотна реч на 1 м и по-малко.
  5. Дефекти в речта.
  6. Заболявания на горните крайници, затрудняващи работата на телефонен комутатор.
- Г. Сортировачи.
1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и 0,2 на по-слабо виждащото, или 0,7 на едното око и нула на другото.
  2. Заболявания на горните крайници, затрудняващи сортирането на писмата, телеграмите, колетите.
- Д. Работници, пътуващи в пощенски вагони и придружаващи пощата в автоколи.
1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото око, или 0,7 на едното око и нула на другото.
  2. Хронични, често изострящи се сухи и гнойни средни отити, придружавани от отслабване на слуха при шепотна реч по-малка от 3 м.
  3. Нарушение на функцията на вестибуларния апарат.
  4. Епилепсия.
  5. Психични заболявания.
  6. Заболявания на ставите, костите и мускулите, затрудняващи сортировката на писма, колети.
- Е. Пощальони по доставка на писма, вестници, телеграми, колети и др.
1. Зрителна острота с корекция, по-малка от 0,5 на по-добре виждащото око и по-малка от 0,2 на по-слабо виждащото око, или 0,7 на едното око и нула на другото.
  2. Злокачествено късогледство.
  3. Дефекти и заболявания, затрудняващи продължителното ходене с пощенска чанта.
  4. Изразени заболявания на сърдечно-съдовата система, затрудняващи извършването на тежък физически труд.
- LXXIII. Работи в районите на Крайния Север
1. Заболявания на ендокринните жлези с трайно нарушение на функциите им и болести на обмяната на веществата.

2. Заболявания на кръвотворните органи; злокачествено малокръвие, левкемия, болест на Верлхоф, хеморагична капиляротоксикоза, хемофилия и др.

3. Хронични заболявания на дихателните пътища и плеврити, изразен хроничен бронхит, рецидивиращи пневмонии (в анамнеза), бронхиектатична болест, пневмооклероза, изразен белодробен емфизем, белодробна астма.

4. Органични сърдечни и съдови заболявания с наклонност към декомпенсация. Хипертонична болест (всички стадии). Стенокардия, пароксизмална тахикардия, изразени неврози.

5. Заболявания на органите от коремната кухина (язвена болест на стомаха и дванадесетопръстното черво, тежки форми на хронични гастрити, колити, хепатити, холецистити и др.).

6. Хронични заболявания на бъбреците (нефроза, нефрит, бъбречнокаменна болест, хроничен пиелит и др.) с изразено нарушение на функцията или липса на единия бъбрек, плаващ бъбрек.

7. Хронични заболявания на ставите, мускулите и сухожилията с инфекциозен или интоксикационен произход на основата на нарушена обмяна на веществата или на ендокринни разстройства с наклонност към изостряне.

8. Липса на всички зъби на едната челюст или на 8-чифтно артикулиращи зъби на двете челюсти даже при наличност на протеза; хроничен стоматит, алвеоларна пиорея.

9. Трайни заболявания на периферните съдове (аневризми, облитериращ ендартериит, тромбоза и други заболявания на съдовете) с рязко разстройство на кръвообращението или рязко нарушение на функциите на крайника.

10. Възлово разширение на вените на крайниците с изтъняване на стените. Трофични язви.

11. Органични заболявания на централната нервна система, в т. ч. епилепсия.

12. Психични заболявания.

13. Неврози и невротични състояния с различна етиология.

14. Фагофталм.* Трахома.

15. Хронични възпаления на клепачите и конюнктивите.

16. Хемералопия.

17. За отделни професии - рязко изразен нистагъм.

18. Намалена зрителна острота, зависеща от рефракционната аномалия, затрудняваща извършването на основните работи.**

19. Зрителна острота с корекция на едното око 1,0 и нула на другото око.***

20. Хронични гнойни средни отити. Трайни рязко изразени изменения на вестибуларната функция.

21. Трайна пълна глухота на двете уши или рязко отслабване на слуха - шепотна реч до самата ушна раковина.

22. Хронични възпалителни заболявания на околоносните кухини с наклонност към чести изостряния.

23. Висока степен на заекване, придружавано с рязко изразено конвулсивно напрежение, или тежки форми на неясен говор, правещи речта малко разбираема.****

24. Хронични кожни заболявания.

25. Хронични възпалителни заболявания на половите органи.

-
- * Годността се определя индивидуално в зависимост от професията.
  - ** Лица, имащи рефракционна аномалия, чиято корекция им позволява да извършват основните работи, трябва да бъдат осигурени с коригиращи очила.
  - *** Негодни за професии, свързани с опасност от очни травми и изискващи бинокулярно зрение.
  - **** Годността се определя индивидуално и в зависимост от професията.
-

LXXIV. Работи, свързани с използването на строително-монтажен пистолет

1. Заболявания на периферната нервна система (неврити, невралгии, полиневрити).
2. Хронични заболявания на опорно-двигателния апарат на ръцете, свързани с болки и нарушение в двигателните функции (миозити, тевдовагинити, бурсити, периартрити, полиартрити).
3. Липса на зрението на едното око.
4. Зрителна острота, по-малка от 0,6 на по-слабо виждащото око и по-малка от 0,9 на по-добре виждащото.
5. Хронични възпалителни процеси на средното ухо, неврити на слуховия нерв.
6. Изразени форми на ангионеврози.
7. Артериална хипертония.

LXXV. Полеви геологопроучвателни, топографо-геодезични и други работи в отдалечени, малко населени, труднодостъпни, заблатени и планински райони на страната

(Вж. противопоказанията за работа в районите на Крайния Север)

LXXVI. Работи по механичното оборудване (стругове, пистолети, фрези и други машини), а също на шамповъчни преси

(Вж. противопоказанията в раздел LXIX)

Приложение 5

към чл. 8

Съдържание на задължителния периодичен

медицински преглед на работниците

л Елементи на прегледа

Забележки

---

1 Анамнеза, която наред с другото включва изясняване

наличието на рискови фактори за възникване на

социално значими заболявания:

фамилна обремененост (майка, баща, братя или

сестри, болни от хипертония, инфаркт на

миокарда, мозъчен инсулт, диабет, злокачествени

новообразувания, психични болести, алергии и др.);

нерационално хранене (прекомерно по количество

хранене, прекомерна употреба на готварска сол,

на мастни и въглехидратни храни);

понижена двигателна активност;

хронично въздействие на психо-емоционално

напрежение, в труда и бита;

тютюнопушене (повече от 5 години или над 20

цигари дневно);

злоупотреба с алкохол.

2 Лекарски преглед

- 3 Измерване на теглото и ръста
- 4 Измерване на кръвното налягане
- 5 КГ

При лицата над
30-годишна възраст
или
при анамнестични
или
обективни данни за
сърдечно заболяване

- 6 Постпрандиално изследване на урина за захар

При лица над 40
години

- 7 Изследване на урина за албумин, кетонни тела,
уробилиноген, хемоглобин и захар

Изследването за
захар -
при лица под 40
години.

Приложение 6

към чл. 12, т. 2

Съобщение за подлежащ на задължителен периодичен
медицински преглед по местоживееене

До .....

(здравно заведение, обслужващо лицето по местоживееене)

ул ..... гр.(с) ..... окр, ... № .....

Лицето ..... родено през ..... год., ...

(трите имена)

на работа в ..... гр.(с) .....

..... окръг, ул ..... № ..... по професия .....

на длъжност ..... с домашен адрес ул. .... № ....

гр.(с) ..... окр. ....

подлежи на задължителен периодичен медицински преглед по местоживееене

през ..... год.

Зав. служба "Личен състав":

(подпис, печат)

До ..... ул. .... № .....

(наименование на предприятието)

гр.(с) ..... окр. ....

Лицето ..... родено през ..... год.

(трите имена)

на работа като ..... във Вашето предприятие

(професия, длъжност)

е обхванато с задължителен периодичен медицински преглед

в ..... през м. .... 19..... г.

(здравно заведение по местоживееене)

Резултати от прегледа

Диагноза .....

(кл. здрав., заболяване)

Рискови фактори .....

Участъков лекар: .....

(подпис, печат)

Приложение 7

към чл. 15

Допълнителен лист към личната амбулаторна карта

Резултати от задължителния периодичен медицински преглед

Дата на прегледа .....

Основни данни от анамнеза .....

.....

Наличие в анамнезата на рискови фактори за възникване на социално-значими заболявания: (подчертай).

1. Фамилна обремененост
2. Нерационално хранене
3. Намалена двигателна активност
4. Хронично въздействие на психо-емоционално напрежение
5. Тютюнопушене
6. Злоупотреба с алкохол

Патологични отклонения в обективния статус .....

.....

.....

Тегло ..... кг, Ръст ..... см,

Кръвно налягане .....

ЕКГ .....

.....

Изследване на урина за:

захар ..... кетонни тела ..... хемоглобин .....

албумин ..... уробилиноген .....

Постпрандиално изследване на урина за захар .....

Изпратен за консултация с:

1. .... Дата на изпращането .....

Дата на получаване резултата от
консултацията

2. .... Дата на изпращането .....

Дата на получаване резултата от
консултацията

Извършени допълнителни изследвания .....

.....

.....

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Диагн .....
оза

.....

.....

с наличие на рискови фактори за възникване на социално значимо

без наличие

заболяване (зачертайте излишното)

Подлежи на диспансеризация в ..... диспансерна група от

..... по месторабота (по местоживееене)

ПОДПИС НА ЛЕКАРЯ: .....